

“నీకానివాడు
 లేకా నాకా
 వావారు
 లేకా వదరా
 కల్లెటూరు
 పోదము
 పితృతునిచ్చి”

జిజ్ఞాసరత్నము

లోకానికి అన్నంబెట్టెడి
 నేను-

తిండిలేక మలమల మా పి చచ్చెడి
 నేను-

సంవత్సరం
 చందా రుక్మ
 —
 కలెక్టర్ ప్రక
 తన లందిం
 చాలంటే
 ఇదే

సంపుటము 9

శుక్రవారము 13-6-38. - నెల్లూరు

సంచిక 18

నా గేశ్వర రాయస్వతి.

చైతులారంగ సాకిన చిన్ని చెట్లు
 నిన్న నేడుగ లెక్కనుచున్న వనిగో!
 రేపు మాపట వుప్పించి కాపు గాయు
 తత్పలాస్వాదనము నైన దనియకుండ
 ఏగితివె మమ్మువీడి నా గేశ్వరాయ.

బొంబాయిలో అమృతాంజనపు
 నాటి నా గేశ్వర రావు పంతులు.

పంతులు - భార్య - కుమార్తె.

KLIC

S. BRAHMA.

శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారి వివాహ మహోత్సవం.

వారోహిత్యం:

ఉన్నవలక్ష్మీనారాయణరావుగారు

స్వామి కృష్ణమూలకమూర్తి గారి కుమారుడైన గోపాలరెడ్డిగారికి శ్రీమత రిట్జింగు రామి రెడ్డిగారి కుమార్తెయ్యైన శ్రీమతి సాంబశివ కాలభద్రమ్మ వివాహము 8 రోజు పాపంకేం 6.30 గంటలకు మదరాసు పచ్చయప్పపాస్టలు ఆలయము ఆరికైవో పేరంగా జరిగెను.

వారోహిత్యం

శ్రీ ఉన్నవలక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారి వారోహిత్యం, కైంకర్యాలను తెలుగున అనుభవించు అనునిష్ఠతో వివాహం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రులను కథానకులచేత తెలుగులోనే చెప్పించబడినది. వివాహంపూర్తం యావత్తు పెళ్లగంటలోపుక ముగించబడినది.

కళ్యాణ మంటపం

కళ్యాణమండపం మదరాసు ఆర్చునూలు వైస్రెజిస్ట్రేషాలు వి. ఆర్. ఎల్. గారికి నిర్వహించబడింది. రోజుకాల ప్రార్థనలను, పచ్చని ఆకు తోరణాలతోను, వివిధరంగాల విద్యుద్దీపాలతోను వివాహశ్రీకాండం అలంకరింపబడింది. స్వరాజ్యసభాపతి శ్రీకృష్ణకాయం విద్యుద్దీపాల ప్రభతో ప్రకాశింపజేయబడుతున్నట్లు చూపించింది. కుమారులను ఆ ప్రకాశంలో నుమానం చేయించి ప్రార్థనలు చెప్పించి, శ్రీమత పురుషులు అక్షయమయిన సమాజానికి చేరి.

ప్రేక్షకులు.

వైశాఖ్య న్యాయమూర్తులు ముక్తా వెంకట కుమార్తె, వి. పాండురంగరావు, వ్యక్తి, పి. వెంకటరమణరావు ముఖ్యమంత్రులు, మంత్రులు, వేంకటగిరిరాజు, చెట్టివాడు కుమార రాజు, జి. ఆర్. వెంకటరామకృష్ణ, యస్. సత్యమూర్తి, పట్నం కృష్ణారావు, కొండారావు మూర్తి, నరచుపాపయ్య, జి. పాపయ్య, మొదలగు ప్రముఖులు విచ్చేసిరి.

శ్రీకృష్ణాద కథానకులు ముఖ్యమంత్రులుగాక ప్రధానమంత్రి పి. రాజగోపాలచారి, బుజుగు సాంబశివ, దాక్షిణ్య రాజ్, దాక్షిణ్య ముప్ప గాయక, భోగరాజు పట్టాభి శివారామయ్య, య్యకటం కాలేశ్వరరావు గారలు కూర్చోని యుండిరి.

శ్రీ. వెంకటపామి వాయడ, మాంకంటి బాపి పీఠ, వి. యస్. మూర్తిగారు అధిగ్రహణ అధ్యక్షులు యుండిరి.

శాశు స్వీకరణ ఏర్పడుతుంటేనే లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారి మంత్రాలు, ముక్తయ్యదు కలు పాడిన పాటలు యావత్తు సదస్సులందరికి చెప్పగా వింటుంది. కథానకులకు కట్టెలు కలిపి చదివించరాదని ముందుకే తెలియజేయబడినది.

శ్రీమం కేళిలో ప్రజల ఆధిపత్యంలో కలుగుతున్న మార్పులపట్టి వివాహ విధానం దా మార్పులు అనుసరించి వివాహమంత్రాలు చదివడానికి ప్రోత్సాహం లక్ష్మీనారాయణ పంతులు గారు తెలిపిరి.

వివాహం పూర్తికాగానే పి. రాజగోపాల చారి పట్టాభి ప్రభువులచేతగానే సమయంబట్టి కథానకులు వాక్యంబందిరి. సర్. జి. పాపయ్య,

వ్యక్తి మొదలగు ఇతర మంత్రుల ప్రముఖులందరూ అక్షయమయిన కథానకులు ఆధిగ్రహించిరి.

పట్టాభిగారు.

శ్రీ పట్టాభి శివారామయ్యగారు కథానకులు వాక్యంబందిరి యీ విధంగా చెప్పిరి.

భార్యార్థము ఉభయలూ ఏకస్వయాపమేననీ, భార్య ఆర్థాని అనీ వెదలుచెప్పారు. అందుచేత అయ్యలకు ఒకరి మనస్సు ఒకరు కనిపెట్టి భార్యకు భోగంవస్తే భర్తకుంకెం తక్కువ, తెలివి తక్కువచేత భర్త భోగంవస్తే భార్య అతన్ని నలుగురిలో తెలివేయకుండా చూచుకుంటూ పరస్పరం అనుగుణంగా అనుమానంగా సంసారం నిర్వహించుకోవాలి. భార్యార్థము సమాజంనే భావించువారు. ఒకరికోసం విధేయులనే భావించుకొంటారు. సమాజంకంటే దూరంగా తొలగిపోతే వివాహ దగ్గరకు చేరవు. ఒకరికోసం లోబడివుంటాం అని అనుకున్నప్పుడే పరస్పరం అనురాగం ఉంటుంది. 40, 50 యేండ్లు చాలా చెబుతుంది, సంసారంలో అనుభవం గడించి చెప్పమన్న మార్గం. ఈ దంపతులికపురూ సమస్తసంపదలతో ప్రకృతికాశ్రాంతి కృష్టిగా చిరకాలం కలిగి ఉండి అందరినీ ఆధిగ్రహిస్తున్నాను.

వింతు.

శ్రీమంకటి అధిగ్రహణమైనా సదా సాక్షిగా అల్లమిద భోజనాలు ఏర్పాటుచేయబడినవి. గోపాలరెడ్డి దంపతులు అధిగ్రహణ అంతా స్వయంగా సంభవించారు.

మంగళహారతులు.

కాకినాడ అనగాయ సోదరిమణి లిద్దరు గీత గోవిందకృతులు మంగళహారతులు చక్కగా పాడిరి.

గానము.

కొత్తూరు సంగీత వినుషీతుడి రసకన్నర పద్మారతి సాగిగాంగారు తన మంజులమైన గానంతోటి ప్రోత్సహణ అందించినది.

అభినందనాలు.

రవీంద్రనాథగారింక, మదరాసు గవర్నరు, శ్రీమతి సరోజినీనాయుడు, వి. యస్. శ్రీనివాసకృష్ణ, జయపురం మహారాజు, హోల్డెన్ ముద్దయ్య, అబ్దుల్ కలామ్ అజ్జల్, నరమిర్తా ఇస్మాయిల్, సర్. పి. పి. రామస్వామి, సర్. మణిమణిచెట్టి, సర్. ఆర్. వెంకటరత్నం, శ్రీ ప్రకాశ, యస్. యస్. ఆనె, కుక్క, సుహానీరెడ్డి, విజయలక్ష్మి యస్. ఆనె, కుక్క, సుహానీరెడ్డి, విజయలక్ష్మి

కరంత్ గారి రాజీనామా.

పబ్లిక్ వర్కుల కమిషన్ ఛాన్సలరు కె. కరంత్ గారు తమచేత రాజీనామా యిచ్చిరి. ఛాన్సలరు కరంత్ గారు దీని పదవిలోనుండి చేయవలసిన కార్యములు ఏమియు లేనందున తనకెల్లాగో ఆధిపత్యకార్యములలో పాటుపడవలెను కలంబ్రతో రాజీనామా యిచ్చిరి.

బరిస్టా ఋణములబిల్లు

ఋణములందరకును సొకకర్తం కలిగి ఉంటుంది. ఋణముల బిల్లుకట్టి, కర్తవ్యముగా సొకకర్తం కోసం పరిశీలింపబడిన గావించుట అనవసరమని ప్రధాని ఆధిపత్యము సమాజాన్ని సలహా కమిటీ నూదించెను. ఋణదారులకు ప్రాసెక్యూషన్ ప్రకారమే తమ అనుభవము చర్చించబడినది. ఈ బిల్లులు ప్రాసెక్యూషన్ కోరికలను పట్టుకుని చిన్న రైతుల అప్పులకు మారు పేరియండ్ల ప్రాసెక్యూషన్లను పొంద గొంచుడెను.

పండిట్, కొల్లెగోడురాజు, ఇ. పి. వాట్సన్, పున్నయ్యదంపతులు, కృపాని, పి. విజయరాఘవాచారి, పబ్లిక్, ఇంకా అనేకులు ఆధిగ్రహణ అందిరి.

పాట కచ్చేరి.

తే 9 ది ఉదయం 9 గంటలకు శ్రీమద్మ సాగిగాం పాటకీ ఛేరి జరిగింది.

కృతి సమర్పణ.

నర్తనాపీఠ్య పరిమెత్తులందరు దంపతులకు కృతిసమర్పణలు గావించిరి.

పద్య సమర్పణ

శ్రీ శివశంకరాశ్రీ, విశ్వనాథ సత్యనారాయణ, రాయప్రోలు సుబ్బారావు, శ్రీరంగల శ్రీనివాసరావు, మల్లవంతు విశ్వేశ్వరరావు, ఇంద్రగంటి మామయ్యశ్రీ, శ్రీనివాస కృష్ణమూర్తి గణపతిశ్రీ, అదవినాపిరాజు, శివరామల, మాధవశ్రీ, బుచ్చి కుందరరామయ్య, విజయనాథ లక్ష్మీనరసింహారావు, జి. ఎస్. గారు మరియు అనేక కలిగినవారు పద్య సమర్పణ గావించిరి. శ్రీమద్మలలి కృష్ణశాస్త్రి గారు సభకు ఆధిపత్యముగా వుండి ఈ కార్యం అంతా నిర్వహించారు.

అటవీ పరిపాలన మంత్రిలకొక హెచ్చరిక.

(కేగిరెడ్డి బాలకృష్ణ)

శ్రీ అటవీ పరిపాలనా విభాగమునకు, ప్రజలు కరుణ కన్నులు దుర్బరము. అడవులను సంరక్షించుట ప్రజలధర్మము. ఏ దుకాణా అవి కర్మ పాతానికి అధారము. ఒకప్పుడు దొంగలకు. కర్మక సాయముగా మరలించు, యారసామాను, ఏకాదశి, కట్టె, కంపములను అందులో పెరిగెను. కనుక అడవులను సంరక్షించుట అవసరము. కాని అడవులను సంరక్షించుటకు, రైతులకు కష్టం కలిగి ఉండకూడదు. ప్రజల కోర్కెలను అర్థమైతే కాక వారిని కష్టపరచరానిది యిక్కట్లను, హింసలను పాలించియు చూచి. ఈ ఒక్క విషయము గానే ప్రభుత్వము ప్రజలకోరకా! తక్కువ ప్రజలు ప్రభుత్వముకోరకా! యను సంకలి బయల్పడ గలదు.

రైతులకు కొరకలు.

- 1. జి. రాయల సామానులు, 2. వంటచెరు, 3. కంపములను, 4. ఎరువులు, 5. పశువులను, 6. ఇండ్లను, 7. గుడిసెలు, 8. వానాలు, మొదలగునవి, అడవులనుండి యెలాటి పట్టు తీసుకొనరాదు అనుచు తెలుపుచున్నాము.

వ్యవసాయ పరికరాలు.

ఇవి తీసుకొనే రైతు కర్మకసాయాన్ని సాగించలేదు. కర్మకసాయానికి అడవులను ప్రభుత్వం పానము. రైతులను కష్టపరిచియుంటే ప్రభుత్వ ప్రభుత్వం కర్మకసాయం.

వంటచెరుకు కంప.

రైతులకే కాదు అనవసరము. ప్రతిమానవునికి వంటచెరుకులేనది కీ విధిమొనర్చెను. రైతులు తమ సంపన్నతమంతా కష్టించి పండించుమనూనంతా యొకచోట కల్లుములొనికి ప్రాసెక్యూషన్లు. వాటిని పశువులవారికంటే కాపాడుతుంటే మరగాయలు, పండ్లతోటలు పెంచుతుంటే కంచెలు ముఖ్యము కంచెలకంటే, కంపతెను కోటానికి రైతులకు వాళ్ళులేదు. ఇది రైతు అభ్యుదయాన్ని ఆరికట్టడమేయగును.

ఎరువులు.

ఎరువుల రైతులకు చాల అనవసరము. అడవులు దగ్గరగాయన్న, రైతు, పశుసంపత్తు సభి కృష్ణితులకొని పంటలు సమృద్ధితులకొని, పంటలు సమృద్ధిగా పండించుకొని వారు పండిన ప్రతికాని పంటలతోనే వియూ శ్రీకాళిగా, అడవులు దాపులో పెంచుతుంటే రైతులకు కష్టములు, లోనను చూస్తూ అనవసరము. ప్రభుత్వం దొర్లకన్నములు, వారు చెట్టు హింసలూ కలమమంటే రక్షం ఉడు కెత్తుతుంది. ఎరువులు శ్రీకాళి, పంటలు సకృతి మంగా పెరుగుతున్నది, నిర్వివాదాంశము. ఈ వాళ్ళు రైతులకు శ్రీకాళి పేరంగానే పంటలు పండి ప్రభుత్వము చెప్పినట్లుకే సమాధానము. కట్టె, కంపము కూర్చుంటే పంటలు యారసామానులకు దిపోలున్నాయనీ ఎరువులను, కీ జాతులను పట్టుకొన్నామనీ.

బారువ డాక్టరు.

బారువ లోకేశ్వరం ప్రభుత్వం దాక్షిణ్యం గా కృష్ణి కారణాల వలన ప్రభుత్వము కార్యములు చక్కగా నిర్వహించుకుంటున్నది. ప్రభుత్వము ప్రజలకు ఉపయోగపడేవి చేస్తుంది. గాన, ప్రభుత్వం వారు అనవసర కార్యకలాపాలను బారువ పురిషము ఆధికారులకు అప్పజెట్టి యిచ్చారు.

— యం, సత్యనారాయణ.

శ్రీమంకటి వందీల చక్రవర్తి శ్యామయ్యగారు, వెల్లుూరు మున్సిపల్ కార్యాలయ ప్రధానమంత్రి ఇట్లు (వాసిరి):—

వైద్యం పెంచుల నారసంహని
పంచలు చర్రంజీ (రిజిస్టర్డ్)
చర్మకోశముల కిదియే మొదటి దివ్యవధి
మని వాయునికములకు కనుగొంటి. పెళ్ళి
పూరిలోనే నుణచుకున్న సామ్యువాణు.
చర్మరంజన్ డిపో (రిజిస్టర్డ్)
ట్రంకురోడ్, నల్లూరు.

మున్సిపల్ ఎలక్షను ముచ్చటలు

—చిత్రగుప్తుడు.

మామూలముగా మందుగా కాంగ్రెసులో పాతలా నిర్వహణగా ఉన్నంతమాత్రాన వాడి తొల్యించి కలెక్షన్ల కంట్రాక్టుచేయగాను వాడు చర తరము కాంగ్రెసు సంఘాభ్యుదయముగాను మునిసిపల్ ఛేర్మన్ గా ఉండొచ్చు. కలెక్షన్లలో వైదొంటిని చేయవచ్చు. కావలసిన సలహా తోడుతోటలకు రవాణా ఏర్పరచిన కాంగ్రెసు అంగవిద్యుతం యందలికప్పు.

ఎ. సి. రెడ్డి పార్టీవారు కాంగ్రెసు కార్య నిర్వాహక సంఘంలో దూరుకుంటే అడ్డుకెట్టు తోటావడం, సివిక్ బోర్డులో రెడ్డితో బుద్ధిశ్రావ్య కంగా వాడవడి తనవార్ని నూడ సివిక్ బోర్డు కలెక్షన్ల ప్రింట్లందం, ఇరవీస్తాదిక కాంగ్రెసు సంఘాల రెండవకప్పు.

అధ్యక్షులు- ఉపాధ్యక్షులు నిర్ణయాన్ని చేయడానికి బహుజనాభిప్రాయం కనుగొనడానికి రాష్ట్ర సంఘంవారు పుచ్చి భావమునే చింతిస్తారు. విచారించగా 18 మందిలో 18 గురువూ, కలెక్షన్ల సివిక్ బోర్డులో వాయువందవీ. ఎ. సి. రెడ్డి చేతు నూచించడం, రాష్ట్ర సంఘంలో స్వయంగా విచారించిన భావయ్య తన అభిప్రాయాన్ని తెల్పినా బహుజనాభిప్రయాన్ని కాలదన్ని తద్వలనకేకంగా చేయడం రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘంవారి వాడవకప్పు.

కలెక్షన్ల కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు బొమ్మా శేష రెడ్డి కలెక్షన్ల కాంగ్రెసులన్నీ చేకూర్చుకొనవారు, చివరకప్పు మొదలవనవారు, చివరకప్పు విదవీయవనవారు, బహుజనాభిప్రాయాన్ని పొందినవనవారు, ఇక్కడి పానికపరిస్థితులన కాష్ట్ర సంఘంవారికి తోభవవనవారు, వ్యతిరేకించి ఎవరునూడ అధ్యక్షులలో గెల పొందడానికి ఓటవేకుండా వారివారి పక్షాలలో తగ్గించవలసినవారు, ఆలా చేయకుండా మొదటి నుండి రిజ్యుల్ గావడానికి ఎ. సి. కి బలాన్ని చేకూరుస్తూ చివరినిమించులో బహుజనాభిప్రాయాన్ని కాలదన్ని తానొక్కడే యా బాధ్యతంకా వెల్లెనేనుకొని పట్టుబట్టి చలవ దిశవంతో రాష్ట్ర సంఘంవారికి తప్ప అభిప్రాయాన్ని కల్పించి యా చివరకప్పు వికారముడైన కలెక్షన్ల కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని వాలరకప్పు.

రాష్ట్ర సంఘంలో యిరుపక్షాల ఓట్లు తీసు కొన్న తర్వాత అవసరమైతే తన ఓటును వినియోగించవలసిన రాష్ట్రాధ్యక్షుడు ముందునే తన అభిప్రాయాన్ని నూచించుట అయినవకప్పు.

మాకు ఆవ్యాయం జరిగిందో దేముడా అని తొల్యాయి పోతుంటే పార్లమెంటు సంఘమువారికి తరచుకొడితే "ఫి నోడమూసకోండి" అన్న వా రిష్టయి యిక్కడపోవడం సర్దయ గాం ఆరవకప్పు.

ఎరకు ఏ తప్పులు చేసినా రాష్ట్ర సంఘంవారు ఒకవేలవక యిచ్చి తర్వాత దాన్ని పిలికాం బిచ్చావకంం భూతతోటులన్నీ తలదాగ్ని 'దాసోపాం' అవననయిండ్గా దాన్ని ధిక్కంం కాంగ్రెసు ప్రతిష్టకు భంగం కల్పించడం వ్యా యంధర్యం- కుభంకాదు కాట్టి అట్టికార్యాన్ని

చేసిన ఏ. సి. కుప్పారెడ్డిగారిది చేయరాని యేడవకప్పు.

వైస్ ఛేర్మన్ విషయంలో కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు కాంగ్రెసులో వేలవోలు నుబ్బయ్య క తోవననన చరకవిధంగా నడుచుకోవని రాష్ట్ర సంఘంవారి ఫర్మాకా ఏమిలేదు కాట్టి తొక్కడా మేము కాంగ్రెసువారమేనే వేల వోలు నుబ్బయ్యను వదిలి ముస్లింలకు సభ్యుడైం దాగ్న అట్లు సలామును వైస్ ప్రెసిడెంటుగా వెట్టడానికి సర్వకల్పిత-వ్యా అవార్యాలు జరిపి తోవననన నూడ సలాంగాకి సమర్పించి చెయి కడుక్కొన్న శివరామయ్యగారిది చేప్పరాని యెనిమిదవకప్పు.

కాంగ్రెసు సివిక్ బోర్డువారి ఏ క్షయంలేక శి కాంగ్రెసుకు దుబాయింది 17 వ వార్డులో వా మి ఛేవక చేసిన జనాభా చేయూరు లక్ష్యయ్య గారిది తొమ్మిదవకప్పు.

రాష్ట్ర సంఘంవారు అధ్యక్షునిర్ణయాలు రవా స్వయంగా ఎల్లెక్షను ముందుదింపరకు వైటవెట్టుకా దదని చాచివేడితే అనిర్ణయాన్ని ధిక్కంంచి శివరామయ్యగారికి తెలిగ్రాంయిచ్చి బడ్డెట్ రవాస్తాన్ని వైటవెట్టినవారికంటే ఘోరకేరం చేసిన బాధ్యతాయుతి ప్రభుత్వసభ్యుడు, అభినవ జవవారుడు, సర్దార వావమారెడ్డిగారిది పదవ కప్పు.

కాంగ్రెసు డివీషనుకు బడ్డెట్లనే మాకు చెప్ప కుండా తప్పక ఏ. సి. రెడ్డికి తన ఓటు యిస్తానని ఆతని సహాయంబాంది కొండంకెట్టు తెట్టుకో వ్వు ముత్తరాజు గోపాలరావుది పద కొండోకప్పు.

యెట్టు వ్రెసిడెంటుగా ఉండి పీజులేకుండా ఎ. సి. రెడ్డిగారే రకాలు తీసుకొని రాష్ట్ర సంఘం వారి ఎదుట బొమ్మా శేషయ్య సమక్షంలో వాడిం చిన ఏవక రెడ్డిగారిది పన్నెండోకప్పు.

చేర్మన్ ఎన్నికలో ఎ. సి. రెడ్డికి ఓటిస్తానని రాఘవరెడ్డితో చేసుకొన్న రవాస్య సంధి ప్రతాన్ని చించేసిన సలాంపాచెలుగారిది పదమాడో కప్పు.

వైస్ చేర్మన్ గా సలాం పాచెలు న నోటితో ప్రపోజ్ చేసి శతితో పుగకామం తెట్టిన రాఘవరెడ్డిగారిది పదాడోకప్పు.

తుభ్యావ్నండాకా ప్రపోజను- వెకండెరు దొరకవి రంకవాయకులవేటు వార్డులో చేసి "తాను ఓడి వెకంతుయ్య శిపాశిటును పోగొ ట్టి" బెక వ్రెసిడెంటు పద్మవార్ధయ్యగారిది పదిహేనోకప్పు.

పిలిచినంతమాత్రాన కాంగ్రెసునూడ ఆవ్యా ధ్యాయరాగంలో శీరుగవచ్చి శివరామయ్యగారి ఎల్లెక్షను బురదలూసుకొన్న దొడ్డావారి కాటది చవవోకప్పు.

1-వ చేర్మన్ కొరవ.
క్రెముకు క్యురికొచ్చినన్ని కాంగ్రెసు మెంబర్లు స్వల్పసంఖ్యాకులు క్యురికొచ్చినవ యిక్కడకాట్టి ల సహాయముతోటకు కాంగ్రెసు ప్రతిష్టకు భంగ కరమనియ్య, కాన భువరాజోచించ నలసిందిగా తంకివార్డు కంటి. తే 12-5-1928 దిన మునిసి పల్ కాంగ్రెసు మెంబర్లలో నలువురు కల్గిన మునిసిపల్ కాంగ్రెసు మెంబర్లు ఆకోలా రాత్రి 9 ఘంటలకు సమావేశమై నెల్లూరు మునిసిపాలిటి అధ్యక్షు ఉపాధ్యక్షులను కాంగ్రెసుపార్టీ తరపున నిర్ణయించవలసివచ్చి నోటిను పుడి. పదవ నో టీనుప్రకారం కాంగ్రెసు మెంబర్ల సమావేశము జరిగి యిట్టిసమావేశములో నన్ను మునిసిపాలిటికి అధ్యక్షునిగా శ్రీ వెనుబోలు శెట్టిగారిని ఉపా ధ్యక్షునిగా కాంగ్రెసుపార్టీ తరపున నిజపలసి నదిగ తీర్మానించుకొనిరి. కాంగ్రెసు మెంబర్లు ఆ ఖిలభారత పార్లమెంటులో అధ్యక్షునిగా పంపిన తంకి జవాబురాశెడు. నేను కాంగ్రెసు అంగ నిర్వాహమును విరోధముగానుకొనలేదు. కాం గ్రెసు మునిసిపల్ మెంబర్ల అధికసంఖ్యాకుల తీ ర్మానము ననుసరించి అధ్యక్షుడుగా వలించాను రాష్ట్ర సివిక్ బోర్డువారు మునిసిపల్ కాం గ్రెసుపార్టీ అధికసంఖ్యాకుల తీర్మానమునకు విరోధముగా అధ్యక్షుని ఏగ్నాటుచేసినయెడల అధికసంఖ్యాకులు అట్టివారికి ఓటునిక్క నక్కర లేదు.

నేను కలెక్షన్ల కాంగ్రెసు వ్రెసిడెంటుగా వైస్ శ్రీ బొమ్మా శేషరెడ్డిగారి అధ్యక్షుయ్యెక్కలో వ్యతి రిక్తముగా పనిచేసితిని. అట్టిది మనమునందంయ కొని వానిద పగ సాధించుచున్నాడు. మఱిన్ని నేను శ్రీ ఓయగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారి కుమా రుడైన శ్రీ ఓయగంటి రామచంద్రయ్యగారితో పోటీచేసి కలెక్షన్ల కాంగ్రెసు సభ్యుడనైతిని. శ్రీ ఓయగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు శ్రీ కూమ లూరు వెంకట శివరామయ్యగారి బావయ్యయి వ్నారు. నెల్లూరులో కాంగ్రెసుసంఘము అధ్య ష్టుడు శ్రీ కూమలూరు అనంతపద్మవార్ధయ్య గారు శ్రీ కూమలూరు శివరామయ్యగారికి దగ్గరంభవులు. ఇట్టిందర్భమున పీకండలు ఏకమై వానిద వికధ్వరచారము చేయుచు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘములో కమంతుకుబడి నువయోగించిరి. రాష్ట్రీయ సంఘముగా మెంబ రైన శ్రీ బొమ్మా శేషరెడ్డిగారు రాష్ట్రీయ కాం గ్రెసువారికి నిజమును మరుగుచేసి వాడై అబ ద్ధపు న్నేటుమెంటునిచ్చి వాఅధ్యక్షు నిర్ణయమునకు యెంతయు అడ్డుపడినారు.

నెల్లూరు మునిసిపాలిటి ఉపాధ్యక్షుడుగా కాంగ్రెసు అంధ్రరాష్ట్ర కార్యనిర్వాహక బోర్డు వారును, కాంగ్రెసు మునిసిపల్ పార్టీవారున్ను, శ్రీ వెనుబోలు నుబ్బయ్య శెట్టిగారిని నిర్ణయించి వారు. కాని కలెక్షన్ల కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు యా రివయను మెంబర్లకు నేటికరకు తెలిపియుండ లేదు. తే 14-5-1928 దిన 5-30 ఘంటలకు జరిగిన మునిసిపల్ యెన్నికలలో ఉపాధ్యక్షు పద విక బట్టిన పక్షమునకు కెందిన జనాభా మహమ్మద్ అబ్దుల్ సలాము M. L. A. పోటీచేయగా తమ ప్రార్యవ్యాసము ననుసరించి మునిసిపల్ కాంగ్రె ఉట్టా భూతులొని తాటిపర్తి వెంకయ్య తల తిప్పలేకపోయిన తీర్కారంరామయ్యగారి కాయది పదిహేడోకప్పు.

ఇందలికప్పుల వైటవెట్టిన తరకప్పును కప్పెట్టా కొన్న రిక్రగువుచేసి పద్దెనిమిదోకప్పు. ఆర బొమ్మాభూయి! ఇంకో ఎవరినిద డిసిగెటె అట్టా తీసుకొంటూనే!

కుసభ్యులు శ్రీ కూమలూరు వెంకటశివరా మయ్య, మన్నేర్ల వావమంకరావు, ముత్తరాజు గోపాలరావు, అన్నవెల్ల రామరెడ్డి, కొల్లా సత్యవారాయణ, రాసిరి కుబ్రవ్యునింం ఉద్దండ జనకాలయగారు రాష్ట్రీ కాంగ్రెసుసంఘ నిర్ణయము నకు విరుద్ధముగా పిటిచ్చివారు. ఈవిషయము: శ్రీ బొమ్మా శేషరెడ్డి, ఓయగంటి వెంకటసుబ్బ య్య, కూమలూరు అనంత పద్మవార్ధయ్యగారు యెంతయు పాపవడిరి.

నేను కాంగ్రెసు సంకట భిన్నముగా నడచు కొనలేదు. అంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యనిర్వా హకర్యమువారున్ను ఏగ్నాటుచింపవలసి, ప్రతా పరిపాలనా నూత్రములకు వ్యతిరక్తముగా వర్తించి నందున కాంగ్రెసు మునిసిపాలిటి పార్టీ అధికమం కార్యకుల తీర్మానంప్రకారం నేను అధ్యక్షుపదవి పోటిచేసి గెలిపాండెతి. నేను కాంగ్రెసు కార్య క్రమమును మునిసిపాలిటిలో తప్పక వెరవర్చుకొ వాడను. కాంగ్రెసు అదర్బములకు భిన్నముగా యెప్పుడును నడిచియుండలేను. నడువకు.

వంశే మారెం.

అనం చెంచునుబ్బారెడ్డిగారు.

14 తేది నెల్లూరు తర్కయగ ఎన్నికొనబడిరి.

పెనుబోలు నుబ్బయ్య శెట్టిగారు.

14 తేది నెల్లూరు వైస్ చేర్మయగ ఎన్నికొనబడిరి.

నెల్లూరు మున్సిపల్ ఎన్నికలు.

తే 14 ది జరిగెను. చేర్మకు పదవికి ఏ. సి. కుప్పారెడ్డి, టి. వి. శివరామయ్యగారు పోటీచేసిరి. రెడ్డిగారికి 14, శివరామయ్యగారికి 12 ఓట్లును కచ్చుకుచే రెడ్డిగారు గెల్పిరి.

వైస్ చేర్మకు పదవికి వెనుబోలు నుబ్బయ్య శెట్టిగారు, అబ్దుల్ సలాముగారు పోటీచేసిరి. శెట్టిగారికి 14 గును, పాచెలుగారికి 12 ఓట్లు రచ్చుకుచే శెట్టిగారు గెల్పిరి.

గెలిచిన ఇరువురు తిరుగ బర్డ్ కాంగ్రెసు వారు.

ప్రింటర్ కల్లెన్స్ ఆఫ్ ఎడిటర్:- యశ. వి. నామాచార్యులు ముద్రాశ్రీ (వెన్, 168 దిండువారిపేర్, నెల్లూరు. 16-5-1928

బొమ్మా శేషురెడ్డిగారి నేటుమెంటు.

వెల్లూరు మున్సిపాలిటీయొద్ద కార్మికుల క్రయములకు కేరళా మున్సిపాలిటీయొద్ద గారి నియమించి నియామక విషయమున రాష్ట్ర కాంగ్రెసువారు కమిషనరీ అధికారమును చలాయించిరినియు, కాంగ్రెసు పార్టీ సభ్యులు రాష్ట్ర సంఘమువారి తీర్మానమును పాటించుటయందలిని కొంతమంది సభ్యులలో ప్రచోదము ప్రారంభించిరి. ఈ అభిప్రాయమునే శ్రీ కృష్ణ వేదగ రాధురెడ్డిగారు రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు యానియోమిక విషయమున చర్చించుచున్నపుడు వెల్లూరు మున్సిపాలిటీ కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు రాష్ట్ర సంఘమువారి నిర్ణయమును తిరస్కరించెదమని నోటీసు వ్రాసి వారివారు దామునకేసిరి. ఏమగ రాధురెడ్డిగారి వాదన చట్టబద్ధమనియు, కాంగ్రెసునియ ముంది 5 అనుబంధము 14 వ చట్టపు ప్రకారము రాష్ట్ర సంఘమువారి క్రమముగ ధర్మాని విచారణనలిపి, అనుభవముచేసి తెలిపి నిర్ణయము కావించిరి. ఈ నిర్ణయమున కాంగ్రెసు పార్టీ సభ్యులు అనుమతించుటయందలి వైవాధమునే సభ్యులకు తెలిపి రాష్ట్ర సంఘమువారి నిర్ణయమును తిరస్కరించు యున్నదియు, చట్టసమ్మతమేమనియు వెల్లూరు కొందరు ప్రోధించిరి.

ఇట్టి విషయములను గూర్చి పోరపడుచున్నవారి సంకేతములును నిర్దిష్టయగుచును 12 వ తేదీనాడుండును 5 గంటలకు జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యాలయమున కాంగ్రెసు మునిసిపాలిటీ సభ్యుల సమావేశము గావించిరి. ఆ సమావేశమునకు 8 గురు సభ్యులు మాత్రమే హాజరైరి. ఇట్టి సంకేతములు కలగజేయుటచే 11 గురు సభ్యులు మాత్రమును హాజరకాలేదు. వాటిరాలి 9 గంటలకు కార్యాలయ స్వామిరెడ్డి యింటియొద్ద మునిసిపాలిటీ పార్టీ సభ్యులు సమావేశమై చేర్యుక్, వైస్ చేర్యుక్ యొద్దకు వెళ్లెదమని హాజరుకాగోరును, శ్రీయతి శాటిపర్తి వెంకయ్య, మహమ్మద్ రంజుమియ్య, రాయలూడి శేషు, గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డి, గుంట్ల వెంగళరాయశెట్టి గారు సమావేశకర్తలగు సభ్యులకు వాటిరాలి నోటీసును పంపిరి తెలిసిరి. వీరికి సమావేశ పరచుటకు అధికారము లేకున్నను, పార్టీ సభ్యులకు జిల్లా కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు, ప్రధాన కార్యదర్శులకు నోటీసు పంపలేదు. మరియు యీ సమావేశము సరియైనదికాదని వివరించి కొందరు సభ్యులు తెలిపి హాజరుకాలేదు. కాని యీ సమావేశవిషయమై వాకు తెలియుటచే చట్టవిరుద్ధమకర్తవార్యులయచుచు వెదవోరిన విషయమునకు చేయుటయని నేను స్వయముగ సమావేశమునకు హాజరై నిబంధన నివారణమును తెలుపుటకు చేర్యుక్ అచ్చుట సమావేశము లేదనియు, తోటల రాజుడదని తిరస్కరించిరి. తర్వాత తే 18 ని ప్రతి సభ్యుని ప్రత్యేకముగకలిసి వారు పోరపడిన విషయములను గూర్చి రాష్ట్ర సంఘమువారి నిబంధనలను చూపి విఫలముగ వచ్చుచున్నది. రాష్ట్ర సంఘమువారి చేర్యుక్ నియామక అర్హత వును కాంగ్రెసు కార్యదర్శులదానికి చేయుటకును స్వయముగా ప్రోత్సహించిరి. కాని కొందరు కలువపడలేదు. కాంగ్రెసు నియామకమును తిరస్కరించు సమావేశ శ్రీయతి ఆనం చెంచుసుబ్బారెడ్డిగారి ప్రోధనమున వారి వాదనలకు వారా యుద్ధాన్నిరెడ్డిగారి యింటిలో యుండెట్లు వాకు యాధికారము తెలియనిది. అచ్చటికి వెళ్ళిని తోటల చెంచుసుబ్బారెడ్డి కర్నూలులో నేను మాట్లాడెదయనుచును, రాష్ట్ర సంఘపు చేర్యుక్

వెల్లూరు మునిసిపల్ ఎన్నికల అల్లకల్లము.

జిల్లా కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు బొమ్మా శేషురెడ్డి, ఆనం చెంచుసుబ్బారెడ్డిగారిల నేటుమెంటు.

చేర్యుక్ పదవికి రాష్ట్ర కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీవారు యాములూరు శివరామయ్యగారిని, వైస్ చేర్యుక్ పదవికి ఆనం చెంచుసుబ్బారెడ్డి, వీరు అంగీకరింపనిచో వెనుబోలు సుబ్బయ్య శెట్టి గారిని నిర్ణయించిరి. ఈ నిర్ణయమునకు వ్యతిరేకముగా ఆనం చెంచుసుబ్బారెడ్డిగారు చేర్యుక్ పదవికి శివరామయ్యగారిలో ప్రోటీచేసి 14 12 టిల్లతో 7 లుపొందిరి. ఈ విషయమున జిల్లా కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు బొమ్మా శేషురెడ్డిగారును, ఆనం చెంచుసుబ్బారెడ్డిగారును కింది నేటుమెంటును ప్రకటనార్థము పంపిరి.

నియామక పత్రమును యివ్వలయుననియు కలుగుచున్నది. నేను పంపిన మునిసిపల్ చెంచుసుబ్బారెడ్డిగారు వాడు కమిటీవారినియు, నన్ను తోటలకి రాను వీలులేదనియు చెప్పిపంపిరి. ఇంతలో తోటలనుండి వాకు ఒక వుత్తరమును తెచ్చి యుచ్చిరి.

తేది 12-5-38 తేది రాలి 9 గంటలకు కాంగ్రెసు కార్యాలయమున గుండ్లపల్లి శ్రీరాములు శెట్టిగారి అధ్యక్షతనకంద జరిగిన సమావేశముయొక్క తీర్మానమునకు ఆ సమావేశమునకు (1) రంజుమియ్య (2) గుండ్లపల్లి శ్రీరాములు (3) రాయలూడి శేషు (4) తాడిపర్తి వెంకయ్య (5) గాదంచెయ్య (6) పరుచూరు కుబ్జియ్య (7) గుంట్ల వెంగళరాయశెట్టి (8) గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డి (9) వెనుబోలు సుబ్బయ్య (10) ఆనం చెంచుసుబ్బారెడ్డి (11) పేరూరు లక్ష్మణుడు ప్రోధనముచేయును ఆనం చెంచుసుబ్బారెడ్డి గారిని మునిసిపల్ చేర్యుక్ గాను, వెనుబోలు సుబ్బయ్య శెట్టిగారిని వైస్ చేర్యుక్ గాను కాంగ్రెసు పార్టీ తరపున నియామకమింపిగా తీర్మానించు కొనినట్లు సమాధుపరిచియున్నది.

ఆ యుత్తరము చూచివీయుట కూడ మరల ఆ సమావేశములోని సభ్యులకు కలిసి తే 12 ని నేను సమావేశమయిన మీటింగునకు హాజరుకాలేదు యుండుటయు, రాలి వాకు పార్టీలో ప్రత్యేక పార్టీ సమావేశమచేసి రాష్ట్ర సంఘమువారికి చేర్యుక్, వైస్ చేర్యుక్ నియామక విషయముగల హక్కును తిరస్కరించి, పొంక తీర్మానములు గావించి, తమ యిష్టానుసారము ప్రకర్షించు ప్రయత్నములకు సక్రమమైన కర్మకాండన తెలుపక ప్రతిపాదనను సమ్యగించిరి. శ్రీయతి ఆనం చెంచుసుబ్బారెడ్డిగారి నిర్బంధములకు జిల్లా గావించితిమనియు, రాష్ట్ర సంఘమువారి నియామకమునకు విధేయముగా వర్తించెదమనియు తెలిపిరి అప్పటికి రాలి 11 గంటలైనను కొందరు కార్మికులు కలదనెను. వారు ప్రత్యేకముగా ప్రోధనముచేయుటకు తెలియజెప్పినది తే 14 ఉదయం 5 గంటలకుంట్టి వైవారి యింట్లో నేను కలువపడలేదు. తే 12 ని సమావేశములో హాజరైన 11 మంది సభ్యులందరూ ప్రత్యేకముగా ప్రోధనముచేయుటకు తెలిసినది. 9 గంటలకు చేర్యుక్ యొద్దకువచ్చు సమయమునకు ముందుగా సభ్యులు మునిసిపల్ అధికారులకి తెలియజేసి

మిగత 5 గురు కాంగ్రెసు పార్టీ సభ్యులకు, రాష్ట్ర కాంగ్రెసువారి చేర్యుక్ నియామక అర్హతను అందజేసిరి.

ఎన్నిక సమయమున కాంగ్రెసు ప్రత్యేకముగా కాంగ్రెసు కార్యదర్శులు ఆనం చెంచుసుబ్బారెడ్డిగారిని, మహమ్మద్ రంజుమియ్య ఉపవాదిం చి, గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు ఆహ్వానించిరి. వోట్లపలికిముగ వై సమావేశములోని 10 మంది కాంగ్రెసు సభ్యులును, యిరువది 4 గురుకు కలిసి 14 గురు చెంచుసుబ్బారెడ్డిగారి వోటుచేసిరిని ఉపాచారమున కమ్యునున్నది. కాన వై సమావేశములోని 11 గురు కాంగ్రెసు పార్టీ సభ్యులు కాంగ్రెసు వుత్తరమును తిరస్కరించెట్లు ప్రోధించవలసి యున్నది.

కాంగ్రెసువారిచే నియామింపబడిన అధ్యక్షు శ్రీరాములూ, శివరామయ్యగారి కాంగ్రెసు కార్యదర్శులు శ్రీయతి మన్నెపల్లి వాసుదేవరాయలు వుత్తరము గోపాలరావు, అన్నదేవుల రామిరెడ్డి, కొల్లా సత్యవారాయలు, దాసరి సుబ్రహ్మణ్యులు, ఉద్దండి జనకంబు శ్రీ గాడ్లకు, వారి యిరువది గురుకలిసి వోటుచేసిట్లు తెలియుచున్నది. ఈవోటింగునకును నిజమైన కాంగ్రెసు పార్టీ మొత్తాని పార్టీ గా యేర్పడినది. పార్టీ మొత్తానిలో యున్న పురు యే యొన్నికనును, ప్రోటీచేయుటకు వీలులేదు. కాన వైస్ చేర్యుక్ స్థానమునకు కాంగ్రెసు అధ్యక్షు నియామకము ఉపయోగింపలేదు.

కాంగ్రెసు కార్యదర్శులు యొమ్మిదేమంది 18 మంది మొత్తానియొద్దను, వీరిమంది 11 మంది పార్టీలో ప్రత్యేక పార్టీయొద్ద, ప్రత్యేక సమావేశములచేసి, ప్రత్యేక తీర్మానములుగా వింది రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారి ఉత్తరమును తిరస్కరించుట వివరించును.

కాంగ్రెసు అధ్యక్షులెల్లను తాముచేయు ప్రతి కార్యమును కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క బలము ప్రత్యేకముగా అధ్యక్షుని నొందించుటగాని తమ స్వ లాభమునకు కదని చేసిన ప్రయోజనమును కలియించి సరకులకు కాంగ్రెసు ప్రతిష్టా భంగం కలుగు యిట్టి కార్యములను చేయుట గర్హించవలసి యున్నది.

ఆనం చెంచుసుబ్బారెడ్డి గారి నేటుమెంటు.

వెల్లూరు మునిసిపాలిటీయొద్ద కార్మికుల క్రయములకు కేరళా మున్సిపాలిటీయొద్ద గారి నియమించి నియామక విషయమున రాష్ట్ర కాంగ్రెసువారు కమిషనరీ అధికారమును చలాయించిరినియు, కాంగ్రెసు పార్టీ సభ్యులు రాష్ట్ర సంఘమువారి తీర్మానమును పాటించుటయందలిని కొంతమంది సభ్యులలో ప్రచోదము ప్రారంభించిరి. ఈ అభిప్రాయమునే శ్రీ కృష్ణ వేదగ రాధురెడ్డిగారు రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు యానియోమిక విషయమున చర్చించుచున్నపుడు వెల్లూరు మున్సిపాలిటీ కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు రాష్ట్ర సంఘమువారి నిర్ణయమును తిరస్కరించెదమని నోటీసు వ్రాసి వారివారు దామునకేసిరి. ఏమగ రాధురెడ్డిగారి వాదన చట్టబద్ధమనియు, కాంగ్రెసునియ ముంది 5 అనుబంధము 14 వ చట్టపు ప్రకారము రాష్ట్ర సంఘమువారి క్రమముగ ధర్మాని విచారణనలిపి, అనుభవముచేసి తెలిపి నిర్ణయము కావించిరి. ఈ నిర్ణయమున కాంగ్రెసు పార్టీ సభ్యులు అనుమతించుటయందలి వైవాధమునే సభ్యులకు తెలిపి రాష్ట్ర సంఘమువారి నిర్ణయమును తిరస్కరించు యున్నదియు, చట్టసమ్మతమేమనియు వెల్లూరు కొందరు ప్రోధించిరి.

ఇది యిట్లుండగా 9-5-38 తేదీన రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక కమిటీవారు శ్రీ జి. వి. శివరామయ్య గారిని కాంగ్రెసు తరపున వెల్లూరు మునిసిపాలిటీ అధ్యక్షుడు గా నియమించినది తీర్మానించెట్లు కాంగ్రెసు సభ్యులు గాక గారి మిత్రులు గందరవపు వాసుమరెడ్డిగారు శ్రీ జి. వి. శివరామయ్యగారికి తిరివార్త నంపిరి అప్పటినుండి కాంగ్రెసు తరపున సభ్యులను (కట్టి ను, మన్నియ తీసు వచా) తన అధ్యక్షుపదవికి వోటునో సుగ పుసినదిగా ప్రారామ పుచ్చిం భించినారు. మరియు వారి మహమ్మదీయ మిత్రులలో నొకరును జనాల్ మహమ్మద్ అబ్దుల్ సలామ్ యం. యల్. యే (కట్టి) గాక ఉపాధ్యక్షు పదవికి తమ మహాయమియ్యట్లు వా గుర్తు మునింగట్లు తెలిసిరి.

తే 11-5-1938 ది. కాంగ్రెసు మునిసిపల్ సభ్యులలో 11 గురు అభిలఖారక కాంగ్రెసు ఉత్తరమునకు వోట్లు అధ్యక్షులను, రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారికి అధిక సంఖ్యాకాంగ్రెసు గాను వారు వ్యతిరేకము అధ్యక్షుని నిర్ణయించుట కార్యవిరోధమని ప్రకారము వారు మున్సిపాలిటీ తరపున 2 వ తేదీ 8 వ గంటలో యాదాడు.

జమీందారీ విచారణ సంఘం

దర్మిడివిజకరైతులసాక్ష్యం

ఈ 26-4-88 న్ని పాకకయ్యగారి నుండి తా లా కా రైతుసంఘం కార్యాలయమునుండి 12 మంది రైతులు కార్యదర్శియైన పి. అప్పలా రాజ్యుల ఆధిపత్యమున బయలుదేరి మద్రాసుకు వెళ్లిరి. దర్మిడివలె కా రైతులపక్షమున కార్యదర్శి మాత్రము క్రిందివచయములకు సాక్ష్యమిచ్చి, మెమోరాండమును, సాక్ష్య సాధనములతో సహా, రాఖణలేసెను.

చెరువులు

1 కాళ్ళూరు తిక్కారెడ్డిచెరువు 2 కేముల గ్రామ ఆదవిచెరువు, 3 మల్లాలపూరి ఏటికాళ్య, 4 పాక కయ్య గ్రామచెరువు, 5 దోనకాయలపాటి గ్రామచెరువు, మొదలైనవాటి ఆబందర, రిపేరు లేకపోవుట, ఏమివకా ఇన్వెస్ట్మెంట్ గురించి, ములుం లేటు.

రైతులు స్వంతభూమిలో స్వంతభవముతో కావున క్రెడిటునుకొని, స్వంతభవములతో మోటు తోలుకొని, విక్రీతి కూలీల భవ్యతో పంట పండిస్తే ములుంపేరు గొర్రు 1 కి దు 12-0-0 ముదలు 45-0-0 ల కమ్మల పంటలులేయటం, భావనా భింపడిపోయిన ఏమివకా ఇన్వెస్ట్మెంట్లకు, వైతోటలకు చెప్పినట్లు పొందే ఆధనం య 1 కి దు 7-8-0 లు కమాలులేయటం గురించి చెప్పిన భూదర్శియైన 1269 ఫసలీలో గంగ వరంగ్రామలో గొర్రు 1 కి దు 6-0-0 కింపులు (కత్తివంధూములకు) యందగా, ఇప్పుడు అదే గ్రామంలో గొర్రు 1 కి దు 24-0-0 లు యందు టనుకూర్చి, సాధనములతో, సాక్ష్య మొసగెను.

సర్వే అక్రమాలు

భూదర్శియైన గడలకల్లెలోకొల్చి కిమ్మిర్లయిం చిన భూములను, తిగి చట్టబద్ధంగా ప్రయత్నము సర్వేయించి, భూదర్శియైన పార్థులనుభవ్యులను భూములకు ఆధనం విస్తీర్ణము తీర్చి వాటికి కిమ్మలు వెంచుట, ముఖ్యంగా బీజిధూమిలో ఆధనంలేని ఇంకకమ్మల బీడుగాయున్న భూములకు సాగు చేయు య 1 కి దు 0-10-8 కిమ్మల వనూలుజేయు టను గురించి, కురకపాలెంరైతు యావివయంలో రాజాగారితో క్రొత్తవ్యాజ్యము జరిపి మామూలు బీజిలేటుకు మాత్రము క్రొత్తకత్తియ్య పొందటం, యావ్యాయం ఇరరులెవరికి గంగకపోవుటను గురించినట్లు.

1 చెరువులొట్టు, 2 కేవారాయముల యా కాములు, 3 భర్మకుంటలు, 4 వామింద్రు, 5 గ్రామపక్షముల పట్టణాలయందుటను గురించి.

పట్టణముల విషయములో, గంగయారు రాసుకొన్నయ్య, 2 మళ్ళీపల్లి వెంకటరత్నయ్య 3. సిద్దిరెడ్డి వెంకటరెడ్డిగారు తమయన్న ఇబ్బందు లకు తగు సాధనములతో సాక్ష్యము నిచ్చెను.

ముఖ్యంగాను ఇరకరెడ్డియైన తరవడి కేట్టు తరగారు ఇరగారు కిమ్మ మెట్ట భూములకు బీజిధూములకు యెక్కువతీరం కిమ్మలను గురించి తమాలు వాయిదాల ఇబ్బందులను గురించి, కంప ల విషయములో భూదర్శియైన 1269 ఫసలీలో దు 5-4-0 లుగా యున్న లక్కవరం గ్రామమున 1848 ఫసలీలో దు 800-0-0 లు గా వెరుగుట ఆదర్శుల ఇబ్బంది, నాకర్ల ఇబ్బంది, జస్తి అక్రమా లు, మొదలైన విషయములను, తగు సాధన ములతో వివరంగా సాక్ష్య మిచ్చెను.

వై విషయములపై యెరుటి కమ్మయ వారు క్రాస్ లేయలేను.

పుత్తూరుగాను చురుకుగాను జరిగి విచారణ ముగి సిన వెంటనే వై రైతు లందరు వారివారి స్వగ్రా మములకు చేరిరి.

వెల్లవచ్చిన రైతు.

పామూరు ఎనేటు

పామూరు ఎనేటు రైతులపక్షమున యిచ్చిన సా క్ష్యపు సారాంశం:—

ఈ ఎనేటులో నయలుగాని, కాల్వలుగాని లేవు. పురాతన చెరువులనే మంటలు మరమ్మతు లేక ఇదిలమై పోయినందున తర సాగలేదు. అటు వంటి భూములకు భూయం మాకాటి గొ 1 కి దు 70 ల మంది య 85 ల వరకును, అమాని మా గాటి గొ 1 కి దు 100 లు మొదలు దు 150 ల వరకును కిమ్మలున్నవి. ప్రక్క గవర్న మెంటు గాని మాట్లో గొ 1 కి దు 15 ల మంది దు 20 ల వరకు కేటు కలిగియున్నవి కావున కేటు గవర్న మెంటు ప్రకారం సవరించబడెను; నీటి వనరులపై వెత్తనం గవర్న మెంటుక్రింద యుండవలెను.

తోటలు:— దు 7-0 లు దు 1000 లు భవ్యుల చెట్టి స్వంతభూములు క్రెడిటునుకొని నీళ్లు పారించుకున్నందున ఎంగలేభూమిలోని కిర్లా ఇమ్మ లపాడులో తోట గొ 1 కి దు 32 ల మంది దు 40 ల వరకు కిమ్మలున్నవి. ప్రక్క గవర్న మె టులో య 1 కి దు 0-12-0 లు మాత్ర మేకన్నది- ఇదీ గవర్న మెంటు కేటు ప్రకారం తగ్గవలెను.

మెట్టలు:— మెట్టలకు 1224 ఫసలీ వరకు దు 1 కేటుతో ఉండెడిది. తల్లెకమాడి రామూ రావుగారు ఏకేటుగా వచ్చి ది మొదలు దు 2 ల వరకు వెలిగింది. దీన్ని దు 1 కేటు చేయవలెను.

కంచెలు:— 1297 ఫసలీవరకు యీ ఎనే టులో ఉచితంగా మేపుటంటు దీనారు రంతు కుట్టా సాపాటు వాయంలో పుల్లె ఏ ర్వు డి వర్మిల్లా వెలిగింది. భూదర్శియైన ఉచితంగా మేపుకోనే ఏర్పాటు కావలెను.

చరజక్షి:—కాముంటు పట్టణాలో చెల్లిం చినవారి పంట- పాడిగొడ్డనే చెల్లించినవారి భాకీ కిగా జక్షిచేసి ఏకీస్తున్నారనిగాన చరాక్షిజక్షి ఆధికారం జమీందారు కుండరాదు.

సర్వీసు యి కాము:— భూదర్శియైన మెట్టల భూములు ఆనుభవించేవారు. 1912 లో గవర్న మెంటువారు స్వాధీనమెట్టుకొని క్వీట్ రెంటుగట్టిరి. 1982 లో జమీందారులు స్వాధీన మెట్టుకొని కోత క్రిందకువచ్చి కిమ్మలు చేశారు. ఇది భూదర్శియైన కెన్నులు చెల్లించి గ్రామాధి కారు అనుభవించేట్లు ఉండాలి.

(స్వ. విలేఖరి.)

ప. కృష్ణజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులవారు జరిమానా తీరపుతల తాలూకా కొండవర్రు మొకాసా వారు రైతులవైపున క్రిమినల్ కేసుల సందర్భ మున డెఫెన్సుకుగాను రైతులకు సహాయము జేయవలెనని బాపయ్యగారు ప్రకటించిన కరపత్రి మున "అన్యాయముగా కేసులు బనాయించాం"ని పుండుట క్రొత్త ధక్కారసేరముక్రిందకు కేసుకొని వైకాంగ్రువారు దు 250 లు జరిమానా పదికా లలో యీ మొత్తం చెల్లించనో ఒక వెం కడితై"ని విధించారు. బాపయ్యగారు జరిమానా చెల్లించ క డైలుకేనే స్వీకరించెదరని తెలియచెప్పిరి.

జమీందారీ విచారణ ముగిసింది.

ర. సుందేశ్వరకర్క.

కడరాసు ఫోటోచెంటుబాద్లి పోటలో జరిగిన ఆఖరు విచారణ 20-4-88 ది నుంచి ప్రారం భించుడి 30-4-88 రాత్రి 8 గంటలకు ముగిసింది.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు జమీందారుల పున సంఘ కార్యాలయవారు యిదివరకాని వెంటు లుగా వలెనే యీ విచారణనుకూర్చి మద్య రైతు లకు ప్రయోదం చేస్తూ ముందుగా సంచారం ప్రక టనలు జేసిరి పిచ్చుట 19-4-88 గేదీన యీ కార్యాలయం కడరాసు కాంగ్రెసు భవనమున వెలకొల్పిరి ది దిన ప్రత్యక్షమానంగా సుమారు 400 లకు తక్కువతేమందా ఆంధ్రకర్కలు కాం గ్రెసు కర్క సేవకులు ఆసేక దూర్గసాంతముల నుండి భవ్యులు ప్రయాసలకొర్చి ఆక్రమణచా మతో తమ బాధలను తెలుపుకొనుటకు, తమ రికార్డులను ని చే దించు కొ ను టు కు, రిచ్చే సీ రి. గం పల గూ డెం మునగాల మిర్చాపురం, పొదిలి, దర్మ, వెళ్లూరు మాకల్ల, వెంకటగిరి, తాలూకాలలో చేరిన వెంక కటగి జమీందారీ గ్రామాలకుండీయు, కాళ్ళెటి నగరం, తిరుత్తెని, కాళ్ళెటి ఆర్మి, పామూరు, పుంకూరు, బాపయ, సేతుక, ఇంగం, కాడపేరం పాకం, ఆంధ్రరాష్ట్ర అగ్రహారైతు సంఘం, మప్పం, తిరువూరు మన్నుగు జమీందారీల పక్ష మన రైతులు కాంగ్రెసు సంఘాల ప్రచారకులు విచ్చేసి తమ తమ యిబ్బందులను, రికార్డులను నివే చించుకొనిరి. ఆఖరు కోటలలో కొంచెం అనకా తేము తమ్మకలిగినను మొత్తంమీద అన్ని జమీం దారీల రైతులకును ఏకొద్దికానో అనకాతేము అభిం చినది. ఇక జమీందారుల వైపున బొప్పిలి, పర్లాకి విడి పీకాపురం కపిలేశ్వరపురం, వెంకటగిరి, గంపలగూడెం, ఆర్మి పుంకూరు జయపురం, యల కుందిలి, సంచారపాకం, పేటవలనూరు, కోవిల పుట్టి, ఉదయాపాలెం సిరాంబత్తు మిరాసి దారు క్కు, అగ్రహారం తిరువున డి. ఆర్. వెంకట్రావ కాశ్రీగారు, కె. సత్యవారాయణ గాల్లున్నా విచ్చేసి వారివారి వాదనలనువిపులముగా తెల్పిరి.

ఈవిచారణలో నూకార్యాలయమునకు ఆర్మియం లోప యుక్తముగా సహాయపడిన శ్రీమతులు ముతులు వెలిగొండ్రంగారావు (మునగాల జమీ దారీలో విచిత ర్భందములకు గురియైన ఆగు యన్న త్యాగి) కొల్లెలుచ్చెయ్య (గంపలగూడెం) నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు (జమీందారుల పత్రికాధితి) కామినేని వెంకటప్పయ్య (కృష్ణా జిల్లా రైతుసంఘాధ్యక్షులు) పేటి బాపయ్య ఆర్. డి. రామకృష్ణరాజులు ఎమ్. ఎల్.ఎ., బల్లెపూడి

వెంకటనారాయణకృష్ణ ఎమ్. ఎల్.ఎ. గాల్లపతి వారాయణమూర్తి, కల్లం వెంకటేశ్వరయ్యలు ఎమ్. ఎల్.ఎ., మార్లం అయ్యల (కల్ల) జి. కా గయ్య, కేవలీ వెంకటరత్నం, పి. సంకీరరావు, గుంటూరు సానుచయ్య, పి. నుబ్బారావు, డి. వెం కుర్రెడ్డి, యమ్. పిన్నారెడ్డి (నెల్లూరు). నూకర్క వారాయణరాజు (తాలూకా క్యాంగ్రెసు కమిటీ వెకటగి) ఆర్. కృష్ణరామారావు, యమ్. రామ మూర్తి (రైతుసంఘం వైసిఐంటు, గొల్లపూడి) యమ్. కల్లూరు తాలూకా క్యాంగ్రెసు నిర్వహక మెంబరు) వి మునిస్వామినాయుడు (జమీ మరైతు మెంబరు) డి. కె. రెడ్డి (జిల్లా కాంగ్రెసు మెంబరు, తిర్నూరు) యమ్. రత్నంకెట్టి (రైతు సంఘ మెంబరు, తిర్నూరు) ఎ. కల్లూరువాయుడు పి. వాచ్. వి. వరకంపారావు (నెల్లూరు), యమ్. లక్ష్మీవరసరాజు, గుళ్లపూడి వెంకటసుబ్బారా యుడు (జిల్లా కాంగ్రెసు మెంబరు) గడ్డం వెంక టయ్య, పగడాల కిరారామరెడ్డి, కా. జడయ ప్పవెట్టి, చిన్నమరణ తిరుక, కమ్మిటి మునిస్వా మిరాజు, లింగాల బాలారెడ్డి, గుళ్లపల్లి అదివారా యుడు, కేకన సోమిరెడ్డి (కాంగ్రెసు మెంబరు) పాగి విజయరామరాజు (జిల్లాకాంగ్రెసు మెం బరు) చెంచువెంకటేశ్వయ్య (నెల్లూరు), యమ్. వెంకయ్య (జమీందారుల సంఘ మెంబరు, తాలూ కా కాంగ్రెసు వైసిఐంటు) డి. సత్యవారాయణ రావు, పి.బి.ప. రావు (తిర్నూరు) చాలాప్రకృ త లక్ష్మీవరసీంపారావు, రిశిక నూకర్కప్రకాశంరావు, క సోమిరెడ్డి (జిల్లాకాంగ్రెసు మెంబరు) మున్నగు మిత్రులకు యీ కార్యాలయమువారు మిక్కిలి కృతజ్ఞులు. వరియు మానుమూలలనుండి వై జమీం దారీలనుండి అతి వ్యయక్రయాసలకొర్చి వచ్చి తెచ్చుకొనిన భక్తియులు భర్తగుటవలన అనేక విధాల అల్లాసుచున్నున తమ సాక్ష్యమునకు సదు యము వచ్చువరకును ఓపికపట్టి ధర్మ నిర్వహణం చేసినట్టి కర్క సోదర కీరముల నభినందింపవలసి యున్నది. ఈ సందర్భములో తీవ్ర వ్యాధిగ్రస్తు లైన కొందరు రైతుసోదరులు తిగి స్వస్థతో యింటికి వెళ్లగలుగుట సంతోషప్రదము.

సర్వ సౌఖ్యములతో కులదూగుచున్న భవ మును యీ 12 కోటలు యభ్యుగా మాకుఇచ్చి మాకున్నా, యీరైతు సోదరులనుకూ అత్యంత సౌకర్యములు చేకూర్చిన తిమిలేవారు కాంగ్రెసు సంఘమువారికి మా కృతజ్ఞులు.

26-10-87 గేదీన ప్రారంభించిన యీ కార్యాలయ చరిత్రలో విచారణభాగము 30-4-88 గే దిలో అనగా 6 నెలల కృషిలో ముగిసింది. ఇక ముందు ఘట్టాన్ని గురించి చూచుకుందాం.

రీతుడు కావనసభలో ఇదరకంపం ప్రతి ఘటించవలెనని తీర్మానం గావించెను.

చికిత్సకు ముందు

చికిత్సకు తరువాత

పక్షవాతానికి మందు

ఎంత తీవ్రవ్యాధిలోనైనా గుణ మిచ్చి తీరాలె-

స్వయంగా చికిత్స పొందినానకే మందుల పొమ్మనవ్వరా లేమింకా కానీ కేవలం బోమ్బాయి కేవలము, సుకేశుట, నెల్లూరు.

పుంగనూరు జమీన్ రైతుల దుర్భర పాథలు

జమీందారీ విచారణసంఘం ఎదుట తెలుపుకొన బడినవి.

80-4-88 తారీఖున జమీన్ రైతుల విచారణ సంఘం యొక్క పదవరాసులో జి. బాగయ్యగారి ద్వారా వాస్తులు:-

ఇతర జమీన్ రైతులలో వలెనే యీ జమీందారీలో సహా చెరువులకు బొత్తిక మరమ్మతులు చేస్తే, తెలివైన చెరువులకేండ్ల కూడా తరం లేదు వసూలు చేయవలెను. బంజరు ముసరాలు చేస్తే, మొరవలు, వరవలు, తూములు కట్టలు బొత్తిక రిక్షేట్ల లేక అనేక చెరువులచేడి పంటలు సాగుచేయవలెను. జాయింటు పట్టాల వలన, తోడివలన రైతులకు అనేక అన్యాయములు జరుగుతున్నవి. ఎవరూపాలు లేకుండా జాయింటు పట్టా విడిచిపెట్టాలగాని బంజరు భూముల పట్టాలగాని యివ్వవలెను. వీరైతుల అయిదట్లు తేలికొచ్చి బంజరు భూములకు భవంతులైన రయితులకు డ్యూల నియమములు. చెరువులకు కలలో పట్టాలనిచ్చి కీ పరిమితిని చెరువులలో తగ్గించివేసినారు. దైవమున పంటలు పూర్తిక చేసినవారికూ రెవిన్యూ బొత్తిక యివ్వవలెనని ప్రత్యేకమందన్న యీ జమీన్ రైతులలో తరం లేదు 16, 18 రూ తరం విధించియున్నారు. తప్పి భూములలో స్వంత భావులైనచేయు పట్టపు పంటలకు కూడా తరంలేదు వసూలు చేయవలెను. యీ తాలూకాలో రైతులకు తగ్గి బలమిచ్చేది పంట చెరువు, చెరువు పంటకు మాడు ఫరవాల తీరవలె వసూలు చేయవలెను. ఏ కాల మందును యీ జమీన్ రైతులలో గవర్నమెంటు సర్వే అయి యుండలేదు. అందుచేత బలవంతులైన రైతులు యిరుగుపొరుగులలో వుండే సన్న రైతుల భూములను యివాం భూములను ఆక్రమించు కొనుచున్నారని. అందుచేత వీరైతులకు భూములు దక్కుటలేదు.

అడవులు.

యీ జమీన్ రైతులలో రిజర్వ్ అడవిలేదు. అంతయు అకోరిలక్క. అట్లుండేయు ఎట్టియు ల్యాండు అట్లకు విద్యమన మేకల గొర్రెలకు పుల్లరి వసూలు చేయవలెను. 22 సంవత్సరములపుడు గొర్రెలకు కక్కడా మేకకు రెండే తాలలో తీరవా ప్రారంభించి క్రమంగా దీనిని పెంచి 30 గొర్రెలకు 0.2-0.0 మేకకు 0.5-0.0 వరకు వృద్ధిచేసినారు. యిందువలన యీ తీరాల వెంటకు మానించున తగినంత యెరువులేక భూములు నిస్సారములగుచున్నవి. అడవులైన మైదాన ప్రాంతాల్లోని గ్రామాల్లోకూడా గొర్రెల తీరవ ఆక్రమణగా వసూలుచేయున్నారు. భూములకు సర్దుబాటు గానగ అట్ల యిబారాట్ల యిచ్చుటవలన పెద్దరైతులకే లభించి చిన్నరైతులకు లేకుండా పోవుచున్నది. మేకల తీరవం వసూలు చేయుటలో వీరైతులకు యిబారా దారులు చాలా హింసచేయుచున్నారు.

పరిపాలన

జమీన్ రైతులకు ముఖ్య భాగ్యుల వారి మేజిస్ట్రేట్లకు చెబుటవలెనున్నది. ముఖ్యముగా నాగుల వారి ద్వారా వచ్చుచున్న పన్నులను ప్రభావముగా మారుకొనుచున్నారు. అందుచేత మూడు లక్షల వరకునున్న జమీందారులకు గవర్నమెంటుకు కట్టవలసిన పన్నులకు క్లౌన్ రైతులకు వసూలు చేయవలెను.

గోపాలురెడ్డిగారి పెండ్లి

కవుల మంగళాశీర్వాదాలు

— రామప్రసాదు శుభాశంక.

సౌహృద సరాగ సహవాస సంహిత యగు
పరిమళిస్తేహ మాస్త దాంపత్య దీప్తి
సమల పరిపాకమంది ప్రేమాంతరాళి
లేనమగు ప్రాణిలీల పాలించుఁ బెండ్లి.

వాగర్థ మధుర బంధము
ఆగమ దివ్యోపలభికయి యొప్పినటుల్
యోగించుతే, లక్ష్మీకాం
తా గోపాలకుల మేళన క్రియ తృప్తుల్.

ఈ మహాత్మరస్పష్టి సస్వీకరణించి
ప్రకృతి పురష యోగంబె దర్శన మొనర్చె
బ్రహ్మముపియు, నుపాసితవరాదదేలె?
అమల విధునానురాగ కళ్యాణ కళను.

మాంస లాంసల కర్కశ మద మనస్కుఁ
డయిన పురుషుఁడు, సౌందర్యమయ సురూప
రక్తయయిన స్త్రీ సాహచర్యమునగాక;
సరుసుడై పల్కెలుడయి వర్చస్కుఁ డగునె?

నన్య కవికుల జ్ఞాతి కన్యాప్రదాత,
గురుకుల సహోదరవతంసకుఁడు గృహీత;
అట్లగుట నెంత, మీరు వియ్యంబు భావి
దంపతీ వ్రతాచార సూత్రముగ నేను.

* * *

— మాధవరెడ్డి బుచ్చి సుందరరామశాస్త్రి

హృదయాగాధ వధంబునక మలగుచుక హృత్పుండ రీంబుపై
నుదయాదుణ్యము గ్రుమ్మరించుచును విద్యల్లేఖయై నీలతో
యద మధ్యంబున వేణుగానమున నాట్యంబాడు గోపాలుడి
మృధునంబుక మిగులక గృపంగమత లక్ష్మీకాంత గోపాలురక.

అడెనీరాజనమిచ్చి యున్నయది సంధ్యలక్ష్మీ మీరూపసం
పదకుక మీ హృదయానురాగముల దేవక బొల్లు స్వర్ణద్యుతీక
మృదుసంచార మొనర్చుచున్నవివిగో మీ భావముల బోలె నిం
దుదయంబై సుఖవాయువుల్ ప్రకృతికెంతోయిష్టు లీ రిద్వరుక.

టాగూరంతటివాని శిష్యుడయి రాష్ట్రంబంతకుక మంత్రియూ
మా గోపాలుని చెట్టబట్టిక నీ మంత్రిత్వ మమ్మొత్తికే
యోగించంగల భాగ్యమబ్బినది తద్యోగంబుచేగాక నీ
ప్రాగల్భ్యంబునగూడ దేజరిలు మంబా శుక్రతారంబలెక.

(సతేవసు)

యిటు కనూలుగాక తరయగ యీ తాలూకాలోని పెద్ద రైతులకడ అప్పు తెచ్చుకొన్నార. తెలివోయిన చెరువుల కింద వరవలు పూర్తిక పెట్టబడిన చెరువుల కింద కట్టెపంట పెట్టినను వర్షములేక ఎండిన కాలమందుసహా తీరవలు ఇచ్చి కోర్కె రైతుల అప్పులుపాలై దరిద్ర పీడుకులగుచున్నారు. యీ తాలూకాలో పెద్ద రెడ్డి వ్యాపారస్తులైన రావులకు మాకు రఘునాథరెడ్డిగారి వద్ద జమీన్ రైతులు అనివార్యముగా అప్పులయిచుందురు. యీరెడ్డిగారు చాల భవంతులు. ఎక్కడనుండో తక్ పాట్లకే యీరెడ్డి గాయకుడు. తిరుగాని పీఠ తరపున అర్జున్ గారి నిరీతివుచు యీ

తాలూకా రైతులకు అప్పులున్నను కట్టెపంట వీరికే డిల్లు యివ్వవలెనని జమీందారులు రైతులకు బలవంత పెట్టుట విపాటియైనది. వారిమాట వినుకన్న రైతులు జమీన్ రైతుల వారితోను వారితోను అనేక వ్యవ్యాసములు, కనకాలు, విడిచిపెట్టేటటుల ను అనేకభావలకు రైతులు అనుకుచున్నారు. పట్టాలిచ్చుట తీరవలు విధించుట, కిస్తు కమాట్లములు, అడవికట్టెలకై నెచ్చియున్నటు యీతాలూకాలోని రైతులకు తిరుగాని అసారము వోట్లవల్ల రైతుల చాలా పీడించుచున్నారని గ్రామములలో బంజరుండేకము విధిచేయుచుంది. రైతుల కష్టములనుర్చి జమీన్ రైతులకు

చు బొత్తిగా విచారించుట. అట్టిఅట్టి బట్ట వాఖలు. సమయంలో సందర్భము లభించదు. లభించిన ఇచ్చిన వరము తెరవరకు పెద్దరైతుల భావలు చిన్నరైతులకు అధికము కలుగుచున్నవని విచారించుట. దళిబంధం తెరువులన్నియు తెలివోయినవి విచారించుట. వారణాశి రఘునాథరెడ్డి గారి ప్రాబల్యము జమీన్ రైతులపై అధికముగ వ్యాపించి యున్నందున జమీందారుకు రెడ్డిగారి ఇచ్చినపాపము తమపాలన పాగించి రైతులకు యిచ్చుచుకొనించు చున్నార.

వయస్సు ప్రాంతాలలో యెల్లకట్ట రైతులకే కొన్ని గ్రామాల్లో భూములకడ వైకుంఠపు, నుల్లకట్ట, యిండ్లకట్ట, తరయగ కొన్ని మండలములు జరుగుచున్నవి. విచారణకై వారీను వారికి సక మేకస్త్రీలుకు, కొన్ని జమీందారులకు అక్రమేట్లు కొనగా వారు కన్యకువిచారణ చేయుచున్నారు. ఒక్కొక్కప్పుడు నష్టపడిన వారైతే యీ విచారణ కర్తలు తిరుగుబాటు చేయుచున్నారు. ఈ విషయమై ప్రస్తుతము రివిన్యూ మంత్రిగారికోసం ప్రధాన మంత్రి గారికోసం ప్రత్యేక ప్రయోగ్యరములు జరుగుచున్నవి.

తన భాగ్యక సర్వకొంతవరకే పరిపాలనా భారము యెట్టిటు మేనేజరుగారి నశిముతేనీనందున యీతాలూకాలో చాల అనాచలములు అగ్రవణు వ్యాపించినవి. అందుచేత రైతులు దుర్భగ కాటక భావలను భ వించుచున్నారు. యీ తాలూకా రైతు మహాజన సభ తీర్మానానసారముగాను వారాలూకా సంవారప్రచార సందర్భమున కొన్ని సలవులు రైతు వాయకుల కభి ప్రాయములను బట్టియే యిచ్చివేయగో గవర్నమెంటు తాలూకాలో వున్న తీరవలు, కిస్తుల కనూలు చేయుచు జలాభారములన్నిటి చకచెయే కేయింది గొర్రెల తీరవుల రద్దువరకు గవర్నమెంటు సర్వే చేయించి బంజరు ముసరాలు కరవు రెవిన్యూలకు వురిక కట్టా యిచ్చింది కిస్తు కనూల్ల వెత్తనము అకవుల వెత్తనము నూతనముగ యేర్పడవోపు పంచాయితీ బోర్డుల యధీనము చేయుట సర్వోత్కృష్ట మాగ్న మని చా యభిప్రాయము.

జి. నా గ య్య, సోమల్ కర్కయ.

మన్నా సత్యాగ్రహం.

అడవిచెట్లను వరకుట

మన్నాసంధాన పరిస్థితులు తీవ్రముగా దాల్చుచున్నవి. రైతులు అడవిసత్యాగ్రహం ప్రారంభించి చెట్లను నరకదాసి 15 లేదా నుండి ఆరంభించారు. 10, 11 లేదులో దివానికి 10 మంది కంటకు ఆరెప్పు చేయుబడ్డారు. ఆరెప్పు జరిగినపుడు తమకుగూడా ఆరెప్పుచేయవలె రైతులు గుంపుగా పోలికూకారులోకి ఎక్కిరి. వారిని ప్రతిమాటి కిడివంటి ఆరెప్పుచేసినవారితో కామన వడించుకొని పోవలసివచ్చెను.

రైతులలో యుక్తవయస్కులద్వారా ప్రతివారికీ వోటునొక్కొచ్చి రైతులు గతుంకుట తామెచ్చి కుట్ర ఏర్పాటుచేసి ఎక్కడోని ఏమన్నానైకో పంచాయితీలోని కేసుకట్టిన పండ్ల ప్రబలకు పరిపాలనావ్యక్తులకి వ్యతిరేకంగా ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలకు ప్రతిఘటన గావించెను.

13-5-38.

అఖిలభారత రైతుసభ.

అఖిలభారత తృతీయ రైతుసభ సభ స్వయం సహజానందుగారి అధ్యక్షుని క్రింద తూర్పు బంగాళీమున కొమ్మిల్లాలో రేపు జరుగనున్నది.

నేను భారతదేశమంతటా రైతు ఉద్యమ ప్రభావాలను చాలబడుచున్నది. ప్రత్యేక రైతుసంఘము లుండగూడదను నాయకుల సంఖ్య వానాట కలచట చున్నది. యావద్భారత ప్రత్యేక జాతీయ సంఘగూడ ప్రత్యేక రైతుసంఘము లుండవచ్చును గాని కాంగ్రెసును వ్యతిరేకించరాదన్నది. రైతు ఉద్యమనాయకులవ్యవహారం రైతు ఉద్యమాన్ని కాంగ్రెసుకు భిన్నంగా ప్రవర్తించవలసినవనిగాని, అహింసా సిద్ధాంతాన్ని విడవలేనిగాని ఉద్దేశించుటలేదు.

మొన్న మొన్నటివరకుగూడా కాంగ్రెసు సంస్థ రైతుసమస్యలపట్ల శ్రద్ధవహించక పోవుట ప్రత్యేక రైతుసంఘాలుండీ ఆందోళన చేయకపోవుటచేతనే కాంగ్రెసు జాతీయ సంస్థ హిందూదేశంలో అన్ని పక్షాలవారిది. కావున ఆయా వర్గాలకు ఆయా సంఘాలు ప్రత్యేకంగా ఉండి అన్ని పక్షాలు కలిసి జాతీయ సంస్థలో లీనంకాలే. కావున ప్రత్యేక రైతుసంఘాలుండీ ఆందోళన చేసినంత మాత్రాన బెడరవలసిన అవసరం ఏమాత్రము లేదు. నూటికి 90 మంది కార్మిక గర్భకులు కలిగినదేశం పరాయివారికి వాకాలుయిచ్చి తన ఆకలిదప్పలను ఎటుక పరిపించుకోవడం అసహజం.

ఈ రైతు ఉద్యమం పుట్టి చాలానా రైతుల అక్కడ అక్కడ ప్రాంతీయాల్లోనే అణగారినట్లుండేది అవగాని. మూడేళ్లనుండి దీన్ని యావద్భారతానికి కలిపారు రైతు నాయకులు. ఇంకా దీనికి తగిన పలుకుబడి - తగిన బలం రాలేదు. అఖిలభారత రైతుసంఘం కేంద్రీకృత శక్తిని బాహ్య ప్రపంచానికి చాటడానికి యింకా ప్రత్యేక పత్రికగూడ స్థాపనకాలేదు. మున్నగు యీ సంఘం బలపడి ప్రాంతీయ శక్తులను ఏకీకృత మొనర్చి మహోత్సవంగా నడపాలే యీ యుద్యమాన్ని.

బాంబాయిలో సమావేశమగుచున్న అన్ని రాష్ట్రాల ప్రధానమంత్రుల సమావేశంలో గూడా రైతుసమస్యకే ప్రధానము వ్యాసననే ధ్యమలు వివరముచున్నవి.

ఈసంఘాలమీద - యీ యుద్యమం మీద కొంత అనుమానదృష్టి గూడా ప్రబలవచ్చుననే దృశ్యాలు గూడా అట నట కనుపడుతూనే యున్నవి. రైతు ఉద్యమాలను పోలీసువారు గమనించడం వెంటాడడం, యివన్నీ తన్నిదర్శనాలే.

కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాలు రైతు సమస్యల కుక్కువ ప్రాధాన్య మిస్తున్న మాట నిజం, కొన్ని చట్టాలు చేస్తున్న మాట నిజం. గాని రైతుకు నిజమైన బాధ తీరడంలేకుండా? ఎక్కువోతున్న దిగూడ. కారణం? ఈ అరకొర చట్టాలు రైతు బాధానివారణకంటే, బాధ హెచ్చడానికే ఉపకరించినవి. సాధ్యత్యం యుగచట్టవలన పల్లెటూళ్ళలో పాపం కార్లవలన, జమీందార్లవలన మరింత బాధ పోచిపోయింది. గుహలో ఉన్న పులుల లెక్కొట్టి యీ చట్టం. తలదాచుకోవడానికి వెనక ఆస్కారంలేకుండా చేసింది. కావున కాంగ్రెసు మంత్రులు రైతుసమస్యల తీర్పుటలో పల్లెటూళ్ళ విజతత్వాల-నిజకోర్కెల గమనించి చేసిన వర్తకన నిర్దుష్టంగా - సంపూర్ణంగా చేయడంలోనే రైతుకు సంతృప్తి.

మంత్రులంతా సమావేశమై 7 రాష్ట్రాల్లో ఒకేమాదిరి కార్యక్రమం ప్రవేశ పెట్టాలంటున్నారు. రాష్ట్రాధిపతిగూడా అదే మాటంటున్నాడు కాని రైతుసమస్య పట్లనే ప్రాంతీయదాల్ను వి. ఈ సమస్యల పరిష్కరించుట అసాధ్యం కావాలి. కావున ప్రధానమంత్రి ఆయా ప్రాంతీయ ప్రధానమంత్రులను అని అర్థం. అన్ని చోట్లకు ఒకేసెకను గల టెననీ బిల్లు పెట్టడం అని అర్థంగాదు.

ఎట్లున్నా రైతుశక్తి విజృంభించింది. ఇక అది నిద్రపోదు. ఆ కేంద్రీకృత శక్తిని సర్వ వియోగం చేయించుటలోనే నాయకుల శక్తిసామర్థ్యాలు అవసరం. ప్రజాశక్తి విజృంభించిందంటే ప్రభుత్వమైనా పరికోర్కెలు తీర్చి తీరాలే. ప్రజాశక్తిని లెక్కొట్టి సరియైన మార్గాన నడవటానికే యిట్టి మహాసభలు - ఇట్టి మహానాయకులు.

స్వయం సహజానందుగారి అద్భుత క్రియాశక్తి ఈసంవత్సరంలో భారత రైతుమహాద్యమాన్ని విజయవంతంగా నడుపు గాక యని ఆసించుచున్నాము.

నితంతు నివాహము.

శ్రీకామేశం వాడత్యలకు శ్రీ. ముకేశుండు లుచ్చాస్యాంగారికి కోర్టును గ్రామవాస్తవ్యులకు టి. కృష్ణశంకర్లు పుక్త కార్యుల అట నామిచ్చి 9-8-38 తేది కలెక్షనలో కేసరి సింహంగారి పోకోకోర్టును విరేతునివాహము జరిగెను.

కాయకల్ప చికిత్స

మాలవ్యాగారి అనుభవము.

హరదత్త శాస్త్రిగారిని, మాలవ్యాగారిని పాడితునకును తపస్విబాబాజీ గావించిన కాయకల్ప చికిత్స అనుభవము గురించి మాలవ్యాగారు వ్రాసిన ఉపన్యాసంలో యిటుల తెలిసిరి: -

16-1-1938 దిన - మేము భరణములో ప్రవేశించితిమి తే 24-2-38 దినో 23వ ముగిసింది తూర్పునా 40 కోజులు పుష్కరమును చెరియొక గృహమున నుండిమి. రెండేటిని మధ్య 50 అడుగుల మార్చిమే యెడముండెను. ఈ 40 కోజులలోను మేము మూగ్యుల మాడలేదు కనారాలోని గూడా వాడేదు. ప్రాస్తుకావటకు మే ముపుడవును చదువవచ్చును. గాని శ్రమ కలుగునట్లు చదువగూడదు నా గదికి ప్రక్కనున్న కనారాలో ఉదయంనుండి మధ్యాహ్నం 12 గంటలవరకును ఒక పండితుడు వేదమును చదివుచు రుద్రాధిపేకము చేయుచుండెను. రెండవ ప్రక్క కనారాలో వరక పండితుడు భగవద్గీతను చదివుచుండెను. అపుడప్పుడు కొంత మంది స్నేహితులుగూడ లోనిగిరిచ్చి మాటలాడి పోవుచుండిరి.

కఠిన పదార్థములు

40 కోజులు స్నానముచేయుటాడెను. శరీర వ్యాధులు ములుల చేయటాడెను. వర్షు పట్టించు కొనగూడదు. తీవరము చేయించుకొనగూడదు. కఠినశక్తిగాని చచ్చిళ్ల వంతమాత్రమును మాడ గూడదు. రాత్రింబవళ్లు వీటిలోనే యుండాలెను. అత్యవసరము కలిగినపుడు కొవ్వొత్తిని కాని, ఎక్కిలిక టూర్నిగాని వెలియించుకొనవచ్చునుగాని అపనికాగానే ఆర్పివేయకలెను.

ఆహారము.

పల్ల ఆవుపాలు (తఠినము రెండు సెల్లుపాలు త్రాగుచుంటిమి.

బ్రహ్మ ధము.

కావధ(ద్రవ్యములలో ముఖ్యమయిన ఉసిరిక కాలు, అమలమమిలో మరి నానగురముల వన మూలికల గుండలను బాలూజీయిచ్చెను. దీనిని చేర్చుటలన బ్రహ్మధక్తి హెచ్చెను. ఈ మమూలికలను గూర్చి తన శిష్యుడగు కృష్ణదాసు గారికి మార్గమే బాబాజీ తెలిపెను. కృష్ణదాసు గారుగూడ నిదరకే చికిత్సను బాబాజీ పోకిల క్రిందనే బడసిరి. వాచికిన్ని తూర్పుయైన పిమ్మట వీటికేర్పవ నాట తెలిపి అవసరము వచ్చినపుడు శిల్పిడిచేయుటకుగూడ ఆహారం నిచ్చెను. ఆ సన మూలికల సహజస్థితిలో నాట మాపించెదన గూడ నా గ్దాముచేసెను. చికిత్సకు బడయచున్న స్థలమునకు 80 మైళ్ళ దూరముననున్న హెదుగు అడవిలో వాగ్పటుడు తెలిపిన రీతిని యీ ఆవుసభకులన తయారుచేసి పులి దినమున ప్రెయియలో ఉదయం 8 గంటలలోపునే తెప్పించి మోకిచ్చుచుండిరి. ఆ అడవిలో కలెక్షనకుములు అసగా మోడుగ చెట్లు చాల హెచ్చుగానుండెను

మోతారుల అనుపానము.

ఒక పూటకు బ్రహ్మధము 2 బ్రహ్మణులు, కెన్ను బ్రహ్మణులు, వేనె 2 బ్రహ్మణులు వీటి హాడిచిది కలపి రెండుపూటలు తినవలెను మేన మయము తినవును బాగాజీవచ్చి నింబడివచ్చు లను ప్రాశ్నాహువుచుచుండెను. వారి

దత్త శాస్త్రిగారు 40 కోజులును ఈ రీతిగా తినుచునే యుండిరిగాని నేనుగొన్ని కోజులైన కఠిన వాక బాబాజీ అనుభవితో పూటకు 8 బ్రహ్మణులను మార్చమే తినుచుంటిని.

నా అనుభవము

మొదటి మూడు వారములవరకు కఠినమున వాకెట్టి యిబ్బందియొన కనుడలేదు. వారదత్త శాస్త్రిగారు శ్రీ యంత్రమును భూజనేయించుండిరి. ఆయనకు అనేక స్తోత్రములుగూడ కంఠిక వచ్చును. వాటి బాయన చదువుచుండెను నాకు గూడ స్తోత్రములుగొన్ని కంఠికవచ్చును. వాటిని నేను చదువుచుంటిని. ఈ మూడు వారములును రాత్రియొన పంజానుగూడ నేను చాలసేపు నిద్ర పోవుచుంటిని. ఆటలకడకా రాత్రి నిద్ర సరిగా పట్టుకొండెనుండెను. పంజా నేను బాగుగా నిద్ర పోవుచుంటిని. క్రమక్రమముగా రాత్రి నిద్రచాల తగ్గిపోవుచుంటిని వారదత్త శాస్త్రిగారిగూడ పదికోజులు నిద్రపట్టలేదు. కఠు మరణ మాకన్న మైనదని తలచి ఒకనాడు ఆయన చాల భయ నిప్పులుడయ్యెను. కాని కఠవారి నా ఆందోళనము కిగిపోయినది వైద్యవృత్తిలోనున్న ఘనానందుడను యువగడు శాస్త్రిగారికి శ్రద్ధాభక్తులతో ఉపచారము చేయుచుండెను. నా కుమారుడు ముకుంద మాలవ్యా అటులనే నాకు నేర చేయుచుండెను. నాకు నిద్రపట్టుకపోవుటలన నిరసము చాల అధికమైంది. తూర్తిగా నా అచికి కోజులు నేను కఠీరమునుండెంచి పిమ్మట బాబాజీ అనుభవించి బడసి యింటికివచ్చిరిగాని, యింటికి వచ్చి-పిమ్మట వది కోజులవరకును గూడ నే నీస్థితిలోనే యుంటిని. "శరీరము పాలను మార్చమే త్రాగుచుండుటలననే నీరసము, నిరుత్సాహము, నిద్రపట్టుకపోవుట మున్నగువి కలిగినవిగాన మీర గట్టిపదార్థమును గూడ తినుచుండరలెను. ఆవుడు నీరసముకొని నిద్రపట్టువని బాబాజీ గారు తెలిపిరి.

కాయకల్ప రసాయన చికిత్సలన కలిగిన లాభములు.

40 కోజులు కఠీరమునందు చికిత్సను బడయచుటలన నాకును, శాస్త్రిగారినిగూడ చాల కులకలిగింది శాస్త్రిగారు వాకంపై 14 యెళ్లు చచ్చుచుండగానే వీనిలన వాకంపై ఆయనకు ఎక్కువ ఆరోగ్యముకలిగింది. మేమిద్దరమును చికిత్సను ప్రారంభించుటకు తూర్పుమును, చికిత్స తూర్పుయొక పిమ్మటకు కలియించుకొనిన ఫోటోగ్రాఫులను చూచి-వో యీ భేదము స్పష్టముగా తెలియగలదు.

నాకూకము వెనుకటికంటె 9 పానులు హెచ్చినది. చర్యమునకు మందిరంగు కలిగింది. ముఖకాంతి అధికమైంది. నాదృష్టికూడా చాల బాగుపడింది. కంఠభస్మి అధికమైంది. క్షౌణ్ణిక కాల హెచ్చినది. శిల్పబలం కలిగిండ్రికలం వరల చాల నల్లబడింది. నాచేతనముకు చాలవరకు కలిగింది. నీనిపుడు కంకడుండ్ నిటాకుగా మదుర గలుగుచున్నాను. వన్న ఆయువునున్న నిర త్సాహము లోలగింది. అధికవనం కలెక్షనమును ఆత్యధికమును కలిగింది ఈ 40 కోజులలోను నాకు కొన్ని కోజులు సరిగా నిద్రపట్టలేదు. అంత యొను ఆవుకొన్నెమైంది అటుల బరిగియొండెనవో వాకంకొన చాల అధికవను నాకోగ్యము కలిగి యుండెను. చికిత్సను ప్రారంభించినట్లు తూర్పుము నాలో నిరుత్సాహమును, అపహాయిత్తి

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

(విమర్శకుడు)

లంగరెట్టింది.

ఆర్యభట్టా 11 తేదీ సాయంత్రం గోపాలు రెడ్డిగారి బీహార్టీ యధావిధిగా బహి ఆర్యభట్టా 12 నెలకు లంగరెట్టాను. ఓడ ఏదిక్కుచో యింకో తెలియదు. శీతలీయలు శోవు స్వయం తేసివారు, పాలనలును నీరు స్వయంతేసి వారు, లాబిబాకర్తీస్తున్నారు. ఈనెలకుడు తెలంగాణగల నెల్లూరులో మూడు 10. వేల లాకిగొట్టాదట. వీరి అయిదేండ్లదికి అప్పీచ్చిన అకాఫలనూడ వీడితేవానికి ఏడుస్తున్నారు. కృష్ణారాజువల్లదాంట్లో ఉవును అనన్యప్రకారం లో కేటనికోవం బరికే పోలికవారు ఈబా లోకను పట్టి చీకోకులను వెట్టరాచో రాజీనామా.

ఉర్దూవోద్యమము జూన్ 18 తేదీ నును మూర్తంలో రాజీనామా వెదరాదట కాం గ్రామపేటం వారికోగని కనూచికోగా అట్టా వెడితే కర్కాతి 4 మాసాలు ఎవరి? బెల్లూబోర్డు ఎలెక్షన్లలో. అల్లబోర్డుల ఓటున్నట్లు ఈ 15 తేదీ ప్రా టిస్తారు. లైసెన్సులు బహుళా జాకాలో గూడూరు నీటు.

మహిళా రంగారెడ్డిగారుగూడా సివిల్ హోర్డు లోక అప్లికేషన్ పరేకారు. అన్ని వ్యక్తిగాలు ఆయనకేవా అంటారు పోరులు? పోటీలేకుండా లక్ష్మీవారావలరెడ్డికి యిక్కడదా అని కేసుకుకా ఏం జవాబు?

డోటుకూరు బస్సులో మూటమాయం

కాకు చెయిరమకారెడ్డిగారు! ఏమిటా పు చ్చలపల్లి రమకారెడ్డిగారి మాటవిషయం? ఋజు నివారణ చట్టప్రకారం తోపికేయబడు కడ్డిలోకి చెల్లువేసుకోవన్నది నిజమేనా. ఏమిటిదీనియాలం? —మరొకడు.

కోటపోలూరు మణియం. మామూళ్ళు తడుతున్నాడు.

ఎన్నేటు గుడిమణియం కిస్తుకనూళ్ళలో దు 1-0-0 కి 0-1-0 వంతున మామూళ్ళురమా లుకేస్తున్నాట నోరు జచ్చినవారివద్దకుండి వక్రాను బాబునాయుడు కమాల్తే ధన ప్క గారి వద్ద దు 1-2-0 లు ఖర్చులని కనూజుకేకాదట ఈ సంకల్పం కనూళ్ళలో. ఈ ఎన్నేటు మిత్రునికే క్రీవారు లైసెన్సు యిచ్చారా? —ఒకరైతు

కాయకల్ప చికిత్స
8-1 వేది 4-వ కాలం కొరక
యను మిక్కిలి హెచ్చుగాయంకెను. ఇప్పడు అస్తితి పూర్తిగా తొలగిపోయింది. ఈదికిస్సిరలన నిట్టి గొప్పలాభమును బడయగలిగి వంతులకు నేను మిక్కిలి సంకలించుచున్నాను.

శరీర మానసకశుద్ధి
ఈ చికిత్సకు ప్రారంభించవలసినవారు మం దుగా శరీరమానసిక పలుకుకొరకు పంచకర్మ క్రియ చేయవలెను. అటుపిమ్మట తిగివలయుకొరకు వరకును చేదియుండి తరువాత చికిత్సకు ప్రారం భించవలెను. పంచకర్మక్రియయు, వీచుట్టు చికిత్సయియును శ్రేణిండ్ యెక్కడను ఈ చికిత్సక ప్రారంభించ గూడకని నేను వివేకర్థగా తెలుపు చున్నాము. మనసులో వెట్టి అంకోశము నుండ గూడదు మనసు ఖులాసాగా నుండవలెను.

పానుగంటివారి పాలన.

దిక్రూరెట్టా కాలిపాస్తీరాజుగారి వెన్నల పాను గ్రామమును పానుగంటి వెంకటరంగా నాయనిగారి పరిపాలనకింద ప్రజలు అనుభ వించుచున్న కష్టములు కల్గినావీరము.

20 సం॥ ముందు కాలిపాస్తీరాజుగారి సుస్థా యుక్తింకయుండగా ముగ్రామము కిస్తుయొక రోజు దు 1172 లు ధాన్యము 6 పుట్ల 8 రూము లు యిచ్చుచుంటేను. ఈధాన్యమును ప్రతిసంక త్త్యము చెలువు మరామ్యులకు కయ్యవెట్టు చుండి. ఇప్పుటికి 20 సం॥ నుండి ఈ రంగానా యనిగారు విక్రయించుకొన్నప్పటినుండి యెం డివా పండివా కిల్లురుత్తాగా దు 1500 లు రూము లు వేసుకొంటూయున్నారు. వీరి పరిపాలనలో చెలువుదరామ్యులకు వేసిన పాపాపాలోలేదు చెరు వుకు కలజా, తూములులేవు. మాగాణి చెక్కవు కన్న మిట్టలయిపోయింది. చెరువుండిను మోగా

ల్లలోనుండి. చెరువులో యొకములువెట్టి కట్ట మొదలుండి మాగాణి వీరి ఎత్తరలయును. విండి ంప్పటికిని విందపట్టే వైరులు ఎండిపోయిపోయి. రైతులు ఎండిపోయివును కిస్తుముజరా యిక్కరు. జులదస్తీకేనీ తిగుకొనిపోవుయన్నాడు. ప్రక్క గ్రామాల్లో పండించి వీరి కేవునియుదువులుగా చెల్లించవలెను.

—ఒకరైతు.

వడిణ ఆఫ్రికాలో నోక ఆదరిలోని చెల్లు రామ్మూ మాపోవుయన్నవి.

* * *
కంటుకేకాలో ఒక గొల్లవానికి రెండు తలలు గల ఒక గొల్లతోటను.

* * *
హానీవున్నందు పిల్లలకు ముక్కలకు ప్రత్యేక ముగా నోక గొప్ప ఫలహారమందిరము ఏర్పాటు చేయబడింది.

* * *

పెండ్లికట్టుము.

నూట చెదార్లు.

తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారి కుమా రై చి. శో. లక్ష్మీకాంతమ్మగారిని శ్రీ బెజవాడ గోపాలురెడ్డిగారి కిచ్చి తే 8-5-38ది మద్యానులో వివాహము జరిపిరి.

ఈ వివాహ సందర్భమున "జమీన్ రైతు" వత్తికను తిక్కవ రపు రామరెడ్డిగారు దు 116.0-0 కట్టు మొనంగి సాయకడివంతులకు సదా కృతజ్ఞులము.

—జమీన్ రైతు పత్రికాధికారి.

వచ్చుచున్నది! ఆతిత్వరలో!! వచ్చుచున్నది!!!

మోహినీ భస్మాసుర

ఈఫిలిము సాధారణ ఫిలిముకాదు!
ఇందులో మానవస్పృష్టి, భగవత్ స్పృష్టి
రెండూ మిళితమయాయి!

కైక క్షణ
సి. పుల్లయ్య

తెనుగుటాకి

* ఆవూర్వ తారాగణ కూటం *

అమృతం చించే ఆ పాటలుపాడే చెవరో?
దాసరి కోటిరత్నం.
అంబు మంబిత ఆ అకారనాదం? ఓహూ!
త్రిలోకసంచారా!!

తుంగల చలవతి
అతిరూపసి! అతిరూపలావణ్యవతి! అసమావ సృభావిభా
సిని — ఆనెల జవ్వసి — ఇక్కడ — పర్వతా వ్యతమైన
ఇమ్మహారణ్య మధ్యంలో — ఆనెల యెటినీట నిలుపుచు
కొను ఆవల్లి కాగముల కూటంలో — అలానాట్యం తొక్కు
తుండే — ఓహూ! ఆమె త్రిజగన్మోహనా!!

అందుకనే ఆ పృణయతాండవం!!!

పుష్పవల్లి
(చిత్ర నామానరంగంలో నాయకి)

అనుకో ఆ ప్రక్కనే
కామోదేకిరెండా ఆ రక్కసుడు! —
భస్మాసురడు కాబోలు.

వి.వి. సుబ్బారావు.

For Booking Apply to —
London Film Exchange
34, Mount Rd., Madras.

వచ్చుచున్నది.

తేదీ నిరీక్షింపుడు

కుబేరా ఫిలిమ్స్ వారి తెలుగు పౌరాణిక చిత్రరాజం.

భక్త మారకాండేయ

తారాగణం.

- నగ్గయ్య-
- జి. రాధాకృష్ణయ్య-
- రాయప్రోలు-
- జి. య్. స్వామి-
- రామకృష్ణశాస్త్రి-
- ఘంటశాల-

○

- శ్రీరంజని-
- శాంతకుమారి-
- శకుంతల-

దైర్ఘ్యం

చిత్రపు నారాయణమూర్తి బి. ఎ.

మ్యూజిక దైర్ఘ్యం:

పి. గోపాల్ రావు

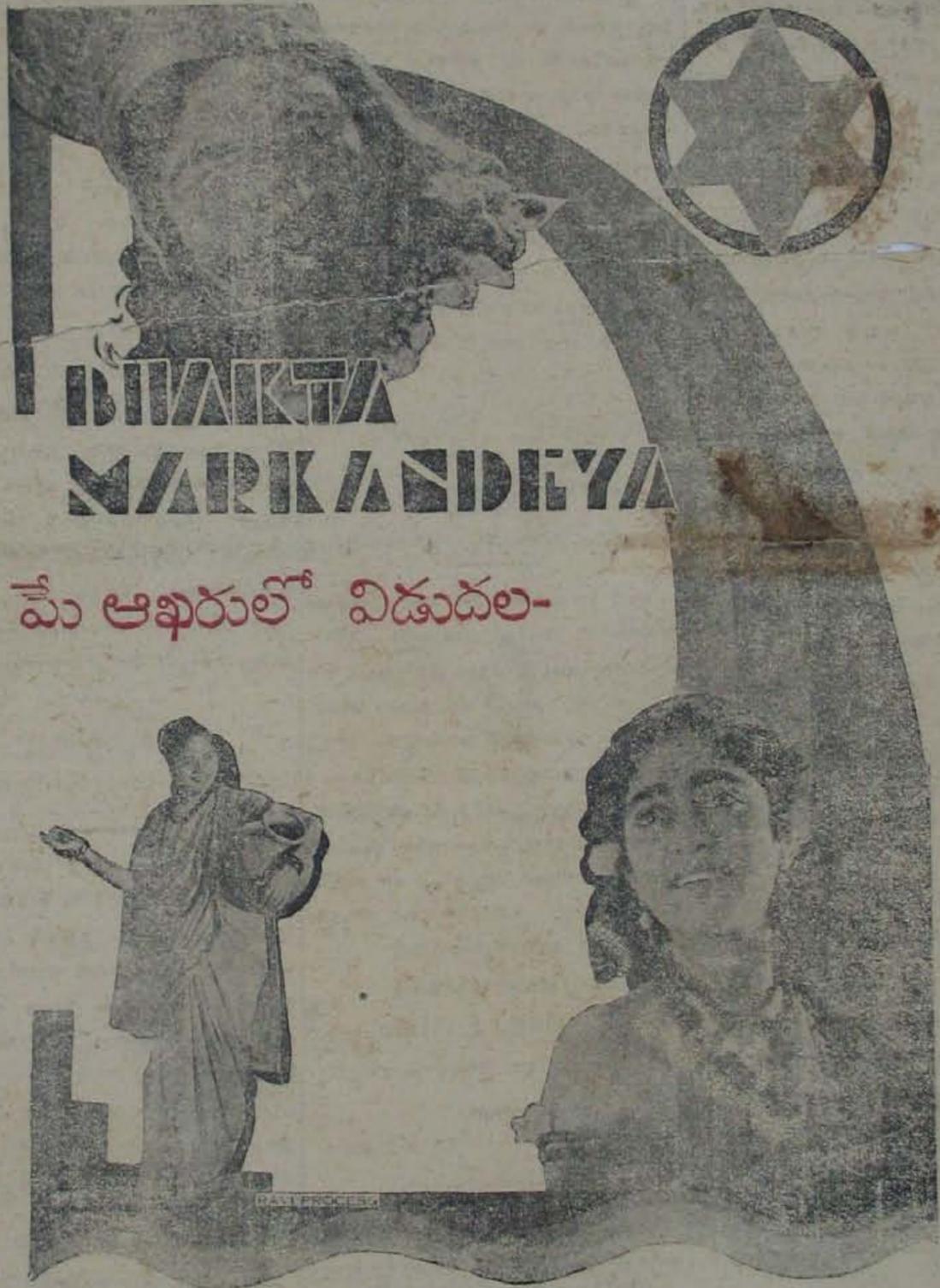
కె. గున్నయ్య

అల్ల దైర్ఘ్యం:

టి. వి. యన్. శర్మ

కవి:

విశ్వనాథ కవీరాజ

మే ఆఖరులో విడుదల-

Apply For Booking:

Kubera Films Ltd.,

Landons Gardens,

80 Punamalli High Road, MADRAS.